

Sociale Zekerheid
Zelfstandige Ondernemers

Wetgeving en rechtspraak 2019

INHOUDSTAFEL

WETGEVING

Bijklussen.....	3
Sociale bijdragen	4
Vennootschapsbijdrage.....	6
Bijzondere socialezekerheidsbijdrage voor aanvullende pensioenen	7
Detachering.....	8
Inspectiedienst RSVZ.....	9
Socialeverzekeringsfondsen	11
RSVZ.....	12
Sociaal statuut voor kunstenaars	13
Pensioen.....	14
Arbeidsongeschiktheid.....	18
Moederschapsverzekering	20
Moederschapshulp.....	21
Vaderschaps- en geboorteverlof.....	22
Adoptieverlof	24
Adoptiehulp.....	25
Pleegouderverlof.....	26
Overbruggingsrecht.....	28
Internationale overeenkomsten	30

RECHTSPRAAK

Eerste deel: Arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie.....	32
Tweede deel: Arresten van het Grondwettelijk Hof	35
Derde deel: Arresten van het Hof van Cassatie	36
Vierde deel: Arresten van de arbeidshoven.....	38
Vijfde deel: Vonnissen van de arbeidsrechtbanken.....	52

WETGEVING

Dit document bevat de wetten en besluiten die van belang zijn voor het sociaal statuut van de zelfstandigen en die in 2019 in het Belgisch Staatsblad werden bekendgemaakt.

Ze werden gegroepeerd per thema.

Elke maatregel wordt kort toegelicht. Telkens worden de datum van inwerkingtreding en de volledige wettelijke referenties vermeld.

Bijklussen

Toezicht op het naleven van de voorwaarden

De sociaal inspecteurs van het RSVZ en de sociaal inspecteurs van andere diensten en instellingen zijn belast met het toezicht op de naleving van de voorwaarden van de regeling van het bijklussen. Zij beschikken over de bevoegdheden die zijn bepaald in het Sociaal Strafwetboek.

Koninklijk besluit van 21 december 2018 houdende toezicht op de naleving van de bepalingen van Titel 2 van de wet van 18 juli 2018 betreffende de economische relance en de versterking van de sociale cohesie, Belgisch Staatsblad van 9 januari 2019

Verhoging maandelijks inkomen

Het maandelijks inkomen dat mag worden verdiend via verenigingswerk wordt voor specifieke activiteiten verhoogd van 500 euro naar 1.000 euro (te indexerende bedragen). Het jaarlijks maximumbedrag van 6.000 euro (te indexerende bedrag) blijft wel van toepassing.

Die verhoging geldt enkel voor de volgende sporttechnische activiteiten in het verenigingswerk:

- animator, leider, monitor of coördinator die sportinitiatie en/of sportactiviteiten verstrekt;
- sporttrainer, sportlesgever, sportcoach, jeugdsportcoördinator, sportscheidsrechter, jurylid, steward, terreinverzorger-materiaalmeester, seingever bij sportwedstrijden.

Die verhoging trad in werking op 1 januari 2019.

Koninklijk besluit van 21 december 2018 tot uitvoering van artikel 12, § 3, tweede lid, van de wet van 18 juli 2018 betreffende de economische relance en de versterking van de sociale cohesie, Belgisch Staatsblad van 10 januari 2019

Sociale bijdragen

Artikel 37 ARS: retroactieve aanvraag

In toepassing van artikel 37 ARS kan een zelfstandige in hoofdberoep op aanvraag en onder bepaalde voorwaarden sociale bijdragen betalen als een zelfstandige in bijberoep.

Voortaan kunnen de sociale bijdragen, die op de dag van de retroactieve aanvraag voor de toepassing van art. 37 ARS betaald zijn, terugbetaald worden onder de volgende voorwaarden:

- het gaat om voorlopige bijdragen die op de dag van de aanvraag nog niet zijn geregulariseerd op basis van de definitieve inkomsten van het bijdragejaar;
- de betrokkene heeft nog geen sociale rechten genoten op grond van die al betaalde bijdragen;
- de terugbetaling is ten vroegste mogelijk naar aanleiding van de regularisatie van de voorlopige bijdragen op basis van de definitieve inkomsten van het bijdragejaar.

Die wijziging is van toepassing op de berekening van de sociale bijdragen vanaf het bijdragejaar 2018.

Koninklijk besluit van 11 januari 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 23 januari 2019

Artikel 37 ARS: vermoeden van verzaking

De aanvraag voor de toepassing van artikel 37 ARS blijft geldig voor de volgende jaren, zolang er niet uitdrukkelijk aan wordt verzaakt. Die verzaking heeft uitwerking vanaf de eerste dag van het jaar na het jaar waarin de verzaking is gedaan.

Dit koninklijk besluit voert een vermoeden van verzaking in, wanneer bepaalde voorwaarden zijn vervuld.

De zelfstandige die de toepassing van artikel 37 ARS geniet wordt geacht te verzaken aan die toepassing vanaf het bijdragejaar N wanneer de beroepsinkomsten van het jaar N-3, die als basis dienen voor de berekening van de voorlopige bijdragen voor het bijdragejaar N, hoger zijn dan het inkomensplafond voor de toepassing van artikel 37 ARS en wanneer hij tijdens het bijdragejaar N geen vermindering van zijn voorlopige bijdragen vroeg tot onder de minimumbijdrage van een zelfstandige in hoofdberoep, die door het socialeverzekeringsfonds werd goedgekeurd.

Die verzaking heeft uitwerking vanaf 1 januari van het bijdragejaar N.

Een nieuwe aanvraag voor de toepassing van artikel 37 ARS kan ten vroegste uitwerking hebben op 1 januari van het jaar dat volgt op het bijdragejaar N.

Die wijziging is van toepassing op de berekening van de sociale bijdragen vanaf het bijdragejaar 2018.

Koninklijk besluit van 11 januari 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 23 januari 2019

Hervorming vrijstelling bijdragen - uitvoeringsmaatregelen

Vanaf 1 januari 2019 werd de procedure om vrijstelling van de betaling van sociale bijdragen te bekomen hervormd. Dit koninklijk besluit bepaalt een aantal uitvoeringsmaatregelen met betrekking tot:

- de wijze van indienen van de aanvraag
- de aanvraagtermijnen
- de elementen waarmee rekening wordt gehouden tijdens het onderzoek
- de kenmerken van de vrijstelling
- de procedure om te beslissen
- de procedure bij de Beroepscommissie

Deze maatregelen zijn van toepassing op aanvragen tot vrijstelling van bijdragen die worden ingediend vanaf 1 januari 2019.

Koninklijk besluit van 17 januari 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 29 januari 2019

Gerechtelijke procedures over beslissingen van de Commissie voor Vrijstelling van Bijdragen

Vanaf 1 januari 2019 werd de procedure om vrijstelling van de betaling van sociale bijdragen te bekomen hervormd. De bevoegdheid werd overgeheveld naar het RSVZ.

De gerechtelijke procedures inzake de beslissingen tot vrijstelling van bijdragen waarin de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de FOD Sociale Zekerheid, partij is en die lopende zijn op 31 december 2018, worden voortgezet door de FOD Sociale Zekerheid.

De nieuwe procedures ingediend tegen de beslissingen van de Commissie voor vrijstelling van bijdragen en voor dewelke de inleidende zitting is vastgelegd na 31 december 2018 worden behandeld door het RSVZ.

Wet van 7 mei 2019 tot aanpassing van verschillende wettelijke bepalingen ingevolge de overdracht van bepaalde bevoegdheden van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid naar het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen en houdende bepaalde terminologische aanpassingen, Belgisch Staatsblad van 20 juni 2019

Vennootschapsbijdrage

Bedragen

Het bedrag van de gewone en verhoogde vennootschapsbijdrage bleef in 2019 ongewijzigd: 347,50 euro en 868 euro.

Het bedrag van het balanstotaal, dat dient om het onderscheid te maken tussen de vennootschappen die onderworpen zijn aan de gewone of de verhoogde bijdrage, wordt verhoogd tot 700.247,09 euro (681.341,33 euro in 2018).

Koninklijk besluit van 29 maart 2019 houdende wijziging van het koninklijk besluit van 15 maart 1993 tot uitvoering van hoofdstuk II van titel III van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen, met betrekking tot de invoering van een jaarlijkse bijdrage ten laste van de vennootschappen bestemd voor het sociaal statuut der zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 8 april 2019

Bijzondere socialezekerheidsbijdrage voor aanvullende pensioenen

Gewijzigde termijnen

Er wijzigingen 2 termijnen:

- uiterlijk op 31 augustus van elk bijdragejaar (in plaats van 30 juni): de pensioeninstellingen delen aan SIGeDIS de gegevens mee op basis waarvan de inningsgrondslag voor de "P2P-bijdrage" of "Wijninckxbijdrage" kan worden vastgesteld;
- uiterlijk op 31 oktober van elk bijdragejaar (in plaats van 30 september): SIGeDIS deelt aan de rechtspersonen en natuurlijke personen de nodige gegevens mee voor de berekening en betaling van de "P2P-bijdrage" of "Wijninckxbijdrage".

Die wijzigingen zijn op 1 januari 2019 in werking getreden.

Wet van 21 december 2018 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken, Belgisch Staatsblad van 17 januari 2019

Detachering

Intrekking antimisbruikbepalingen met betrekking tot A1-formulier

Het formulier A1 toont de aansluiting bij een stelsel van sociale zekerheid van een andere Lidstaat van de Europese Unie aan, in geval van de detachering van een werknemer of een zelfstandige. De antimisbruikbepalingen laten toe om in geval van fraude in België geen rekening te houden met dat A1-formulier en de betrokken persoon aan te sluiten bij een Belgisch socialezekerheidsstelsel (als werknemer of zelfstandige).

In een arrest van 11 juli 2018 besliste het Hof van Justitie van de Europese Unie dat de Belgische antimisbruikbepalingen het Unierecht schenden omdat zij de Europese dialoog- en bemiddelingsprocedure, die is gebaseerd op loyale samenwerking tussen de bevoegde organen van de Lidstaten, niet respecteren.

Aangezien de betwiste regeling van in den beginne niet werd toegepast ingevolge het onderzoek van de Europese Commissie, wordt de regeling ingetrokken. Dat betekent dat de bepalingen met terugwerkende kracht volledig worden afgeschaft, zodat ze geacht worden nooit te hebben bestaan en nooit uitwerking te hebben gehad.

Wet van 21 december 2018 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken, Belgisch Staatsblad van 17 januari 2019

Inspectiedienst RSVZ

Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (SIOD)

Deze wet hervormt de SIOD tot het centrale coördinatieorgaan in de strijd tegen de sociale fraude.

De SIOD wordt omschreven als " een strategisch orgaan dat op basis van de kennis en inzichten van de inspectiediensten van de administraties en met wetenschappelijke ondersteuning een visie ontwikkelt op de bestrijding van sociale fraude en die omzet in concrete strategieën. De SIOD bereidt het strategisch plan en de operationele actieplannen voor en staat in voor de beleidsondersteuning."

De SIOD bestaat uit:

- een strategisch comité, voorgezeten door het regeringslid bevoegd voor fraudebestrijding. Onder andere de administrateur-generaal van het RSVZ maakt deel uit van dat comité;
- een staf, aangestuurd door het strategisch comité en belast met de uitvoering van de opdrachten van de SIOD. Onder andere de SIOD-coördinatoren maken deel uit van de staf. Dat zijn leden van de verschillende sociale inspectiediensten (waaronder het RSVZ);
- twee structurele overlegcomités, een voor het stelsel van de werknemers en één voor het stelsel van de zelfstandigen. Die comités staan in voor het opvolgen, evalueren en verbeteren van de samenwerking inzake de strijd tegen bijdragefraude, uitkeringsfraude en de grensoverschrijdende sociale fraude. Onder andere de leidend ambtenaar van de inspectiedienst van het RSVZ maakt deel uit van die comités.

De directeur van de SIOD bekleedt een managementfunctie. Hij is lid van het strategisch comité, de staf en de structurele overlegcomités. Hij heeft een echte gezags- en beleidsmacht.

De bestaande Algemene Raad van de Partners, het advies en reflectieorgaan, wordt opgeheven.

Zowel in de schoot van de Nationale Arbeidsraad (NAR) als het Algemeen Beheerscomité (ABC) wordt een informatieplatform sociale fraude opgericht, ter bevordering van de dialoog tussen de regeringsleden bevoegd voor sociale fraude en het management van de SIOD enerzijds en de sociale partners anderzijds.

De arrondissementscellen worden behouden en hun opdrachten blijven dezelfde. De partnerschapscommissie wordt eveneens behouden. De besloten groep voor regionale interventie wordt evenwel opgeheven.

Om een meer gestroomlijnde aanpak van sociale fraude te garanderen, worden twee nieuwe platformen opgericht.

Vooreerst wordt een overlegplatform voor de strijd tegen de ernstige en/of georganiseerde sociale fraude, genaamd "platform justitie", opgericht. Onder andere de leidend ambtenaar van de inspectiedienst van het RSVZ maakt deel uit van dat overlegplatform.

Daarnaast wordt een operationeel platform voor de strijd tegen de sociale fraude, genaamd "platform inspectiediensten" opgericht. Onder andere de leidend ambtenaar van de inspectiedienst van het RSVZ maakt deel uit van dat operationeel platform.

In iedere sociale inspectiedienst wordt een sociaal inspecteur aangeduid die instaat voor de correcte gegevensuitwisseling, die indien mogelijk via een elektronisch platform zal verlopen.

Die bepalingen zijn op 1 januari 2019 in werking getreden.

Wet van 21 december 2018 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken, Belgisch Staatsblad van 17 januari 2019

Socialeverzekeringsfondsen

Dienst externe audit

In het kader van de redesign van de FOD Sociale Zekerheid en de versterking van de operationele rol van het RSVZ, wordt de controle op de socialeverzekeringsfondsen overgeheveld naar het RSVZ. Naar aanleiding van die bevoegdheidsoverdrachten wordt de bevoegdheid inzake de controle van de socialeverzekeringsfondsen omgevormd tot een auditproces.

De Minister van Zelfstandigen blijft verantwoordelijk voor de controle van de socialeverzekeringsfondsen. Voor de feitelijke uitvoering van die bevoegdheid doet hij beroep op een nieuwe dienst binnen het RSVZ: de dienst Externe Audit. De opdrachten, de werking en de rapportering van die dienst worden nader omschreven in een Auditcharter goedgekeurd door de Minister van Zelfstandigen.

Indien nodig kan de Minister van Zelfstandigen voortaan een ambtenaar van de dienst Externe Audit afvaardigen naar een socialeverzekeringsfonds.

Er worden verschillende wijzigingen aangebracht aan het sanctiemechanisme. Onder andere de berekening van de sancties wordt aangepast. De opbrengst van de sancties wordt voortaan toegewezen aan de beheersontvangsten van het RSVZ.

Het Toezichtscomité, opgericht binnen het RSVZ, waakt over de onafhankelijkheid, de objectiviteit en de kwaliteit van de dienst Externe Audit. De wijze waarop het Toezichtscomité die opdracht invult en daarover rapporteert, evenals zijn werking, worden omschreven in een auditcharter en een huishoudelijk reglement, goedgekeurd door de Minister van Zelfstandigen. Om die opdracht te kunnen vervullen is het Toezichtscomité gemachtigd om zich alle documenten en informatie die het nodig acht, van welke aard ook, te laten verstrekken.

Het Toezichtscomité is samengesteld uit 4 leden: de regeringscommissaris die de Minister van Zelfstandigen vertegenwoordigt bij het RSVZ, de regeringscommissaris die de Minister van Begroting vertegenwoordigt bij het RSVZ en de twee onafhankelijke experts inzake audit aangesteld in het Auditcomité.

Deze bepalingen traden in werking op 1 april 2019.

Wet van 7 mei 2019 tot aanpassing van verschillende wettelijke bepalingen ingevolge de overdracht van bepaalde bevoegdheden van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid naar het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen en houdende bepaalde terminologische aanpassingen, Belgisch Staatsblad van 20 juni 2019

Koninklijk besluit van 23 juni 2019 tot aanpassing van verschillende koninklijke besluiten ingevolge de overdracht van bepaalde bevoegdheden van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid naar het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen en houdende bepaalde terminologische aanpassingen, Belgisch Staatsblad van 1 augustus 2019

Auditcomité

In de schoot van de Raad van Beheer van het RSVZ wordt het Auditcomité opgericht. Het Auditcomité staat de Raad van Beheer bij in zijn toezichtsfunctie om de effectiviteit, de efficiëntie en de kwaliteit van de interne controlesystemen te monitoren en begeleiden.

De missie, de werking en de rapportering van het Auditcomité zijn beschreven in een auditcharter en een huishoudelijk reglement, goedgekeurd door de Raad van Beheer van het RSVZ.

Het Auditcomité is samengesteld uit drie leden van de Raad van Beheer en uit twee onafhankelijke experts inzake audit, die worden aangesteld door de leden van de raad van beheer voor een periode van 6 jaar.

Het gaat om een wettelijke bevestiging van een al bestaande situatie (sinds 2015).

Deze wet trad in werking op 1 april 2019.

Wet van 7 mei 2019 tot aanpassing van verschillende wettelijke bepalingen ingevolge de overdracht van bepaalde bevoegdheden van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid naar het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen en houdende bepaalde terminologische aanpassingen, Belgisch Staatsblad van 20 juni 2019

Sociaal statuut voor kunstenaars

Elektronisch platform kunstenaars

Er wordt een elektronisch platform gecreëerd voor de aanvraag en aflevering van de verschillende documenten die het kunstenaarsstatuut betreffen: de kunstenaarskaart, het visum kunstenaar en de zelfstandigheidsverklaring: Artist@Work.

Dit platform biedt onder andere de mogelijkheid aan de controle-instanties om te bepalen of de kunstenaar in het bezit is van die documenten.

De kunstenaar die zijn kunstenaarskaart heeft ontvangen ingevolge zijn aanvraag die hij heeft ingediend in het platform Artist@Work, moet ook zijn prestaties ingeven in dat platform, in het kader van de kleine vergoedingsregeling.

Deze bepalingen zijn in werking getreden op 6 mei 2019.

Wet van 21 december 2018 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken, Belgisch Staatsblad van 17 januari 2019

Koninklijk besluit van 2 mei 2019 tot uitvoering van artikel 172bis van de programmawet (I) van 24 december 2002, Belgisch Staatsblad van 6 mei 2019

Ministerieel besluit van 2 mei 2019 tot wijziging van het ministerieel besluit van 23 oktober 2015 betreffende het model van de kaart en van het visum 'kunstenaars', Belgisch Staatsblad van 6 mei 2019

Pensioen

Invloed van vrijgestelde bijdragesupplementen op pensioen

Vanaf 1 januari 2019 werd de procedure om vrijstelling van de betaling van sociale bijdragen te bekomen hervormd. Sinds die hervorming kan niet enkel vrijstelling gevraagd worden voor de betaling van de voorlopige bijdragen, maar ook voor de betaling van de bijdragesupplementen die betaald moeten worden in het kader van de regularisatie als gevolg van de mededeling door de fiscus van de definitieve inkomsten.

Wanneer die bijdragesupplementen vrijgesteld worden, dan gelden de voorlopige bijdragen die betaald werden als bewijs van de beroepsbezigheid als zelfstandige, voor de vaststelling van het pensioen. Het pensioen wordt in dat geval berekend op grond van de betaalde voorlopige bijdragen.

Deze maatregel is van toepassing op aanvragen tot vrijstelling van bijdragen die worden ingediend vanaf 1 januari 2019.

Koninklijk besluit van 21 december 2018 tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen, met betrekking tot de invloed van de vrijstelling van de betaling van de bijdragesupplementen op het pensioen, Belgisch Staatsblad van 29 januari 2019

Verhoging van het minimumpensioen

Het minimumpensioen van de zelfstandige (rust- en overleving) werd met 0,7 % verhoogd op 1 januari 2017 voor de begunstigde die een volledige loopbaan bewijst (uit eigen hoofde of uit hoofde van de overleden echtgenoot) hetzij als werknemer, hetzij als zelfstandige, hetzij ingeval van een gemengde loopbaan als zelfstandige en werknemer. De Koning werd gemachtigd om de vereiste loopbaan te verlagen en het percentage te verhogen tot maximum 10 %.

In uitvoering van die machtiging deed een vroeger koninklijk besluit van 16 januari 2018 de verhoging stijgen van 0,7 % naar 1,4% vanaf 1 januari 2018. Dit koninklijk besluit doet de verhoging stijgen van 1,4 % naar 2,1 % vanaf 1 maart 2019.

Koninklijk besluit van 5 februari 2019 tot uitvoering van artikel 131quater; 2e lid, 2°, van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen, Belgische Staatsblad van 18 februari 2019

Stuiting van de verjaring van de terugvordering van het pensioen

Er wordt een nieuwe oorzaak van de stuiting van de verjaring van ten onrechte aan de gepensioneerde zelfstandige betaalde prestaties bepaald, namelijk de door de FPD ambtshalve uitgevoerde maandelijkse inhouding ten belope van 10% op de prestaties die verder worden betaald aan de gepensioneerde wanneer de verjaringstermijn van 6 maanden van toepassing is, overeenkomstig art. 1410, § 4, alinea's 1 tot 4 van het Gerechtelijk wetboek.

Deze maatregel treedt in werking op 1 mei 2019.

Wet van 13 april 2019 houdende diverse bepalingen inzake pensioenen, Belgisch Staatsblad van 30 april 2019, ed. 1

Welvaartsaanpassingen van sociale uitkeringen

In het kader van de welvaartsaanpassingen worden de volgende sociale uitkeringen geherwaardeerd:

- op 1 juli 2019, het minimumrustpensioen en het minimumoverlevingspensioen voor een volledige loopbaan: + 1 %
- op 1 juli 2019, het minimumpensioen voor een onvolledige loopbaan: + 2,4112 %
- op 1 augustus 2019, het pensioen, met uitsluiting van het minimumpensioen en het onvoorwaardelijk pensioen: + 0,785 %
- op 1 september 2019, de pensioenen van 5 jaar geleden, andere dan de pensioenminima en de onvoorwaardelijke pensioenen, die daadwerkelijk en voor de eerste maal zijn ingegaan in 2014: + 2 %
- op 1 januari 2020, de pensioenen van 5 jaar geleden, andere dan de pensioenminima en de onvoorwaardelijke pensioenen, die daadwerkelijk en voor de eerste maal zijn ingegaan in 2015: + 2 %

Koninklijk besluit van 17 mei 2019 tot aanpassing aan de welvaart van bepaalde uitkeringen in de regeling voor werknemers, Belgisch Staatsblad van 11 juni 2019, 2e editie

Koninklijk besluit van 17 mei 2019 tot wijziging van artikel 7 van het koninklijk besluit van 9 april 2007 tot verhoging van sommige pensioenen en tot toekenning van een welvaartsbonus aan sommige pensioengerechtigden, Belgisch Staatsblad van 11 juni 2019, 2e editie

Wet van 26 mei 2019 tot uitvoering van het ontwerp van interprofessioneel akkoord 2019-2020, Belgisch Staatsblad van 17 juni 2019

Koninklijk besluit van 28 juni 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen en tot aanpassing aan de welvaart van bepaalde pensioenen in de regeling voor zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 8 juli 2019

Pensioenberekening - welvaartsaanpassingen

In het kader van de welvaartsaanpassingen worden wijzigingen aangebracht aan de berekeningswijze van de pensioenen van de zelfstandigen:

- Verhoging met 2,4112 % van het forfaitair bedrijfsinkomen (van toepassingen op de loopbaan jaren gelegen vóór 1984) voor de pensioenen en overgangsuitkeringen die ten vroegste aanvangen op 1 juli 2019.
- Wijziging van de berekening van het pensioen en de overgangsuitkering voor de loopbaan jaren gelegen na 2018: geen opsplitsing meer van het bedrijfsinkomen en toepassing van een unieke harmoniseringscoëfficiënt.

Voor de pensioenen die ten vroegste aanvangen op 1 januari 2020, is de loopbaan van de zelfstandige opgesplitst in 6 delen (i.p.v. 5). Dit nieuwe deel bevat, in voorkomend geval, de jaren en kwartalen gelegen na 2018.

Voor de berekening van het pensioen betreffende dit nieuwe deel van de loopbaan is het bedrijfsinkomen dat in aanmerking wordt genomen niet meer opgesplitst in twee delen (afschaffing van het "1ste plafond") en een nieuwe unieke harmoniseringscoëfficiënt wordt toegepast, zijnde 0,691542.

Als gevolg van die wijzigingen is een wijziging van de artikelen 46ter, 53ter en 53quinquies van het koninklijk besluit van 22 december 1967 nodig, met ingang van 1 januari 2020.

Wet van 26 mei 2019 tot uitvoering van het ontwerp van interprofessioneel akkoord 2019-2020, Belgisch Staatsblad van 17 juni 2019

Koninklijk besluit van 28 juni 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen en tot aanpassing aan de welvaart van bepaalde pensioenen in de regeling voor zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 8 juli 2019

Cumul van overlevingspensioen en vervangingsinkomen - welvaartsaanpassingen

De cumul van het overlevingspensioen van de zelfstandige en een vervangingsinkomen blijft toegelaten gedurende een periode van 12 al dan niet opeenvolgende kalendermaanden. In het kader van de welvaartsaanpassingen wordt het plafond van deze cumul vanaf 1 juli 2019 echter vastgelegd door referentie naar het bedrag van de inkomensgarantie voor ouderen voorzien in artikel 6 van de wet van 22 maart 2001 tot instelling van een inkomensgarantie voor ouderen.

Koninklijk besluit van 28 juni 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen en tot aanpassing aan de welvaart van bepaalde pensioenen in de regeling voor zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 8 juli 2019

Gelijkstelling ziekte na wettelijke pensioenleeftijd

Sinds 1 juni 2019 hebben zelfstandigen, die hun beroepsactiviteit na het bereiken van de wettelijke pensioenleeftijd voortzetten, recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Dat recht is beperkt tot de eerste zes maanden van de periode van primaire arbeidsongeschiktheid. Dit besluit maakt het mogelijk om die periode van ziekte gelijk te stellen met een periode van beroepsactiviteit. De gelijkstelling is beperkt tot maximum twee opeenvolgende kwartalen.

Die maatregel is op 1 juni 2019 in werking getreden.

Koninklijk besluit van 22 mei 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 18 juni 2019

Toekenning gezinspensioen

Wanneer beide echtgenoten recht hebben op een pensioen, wordt een gezinspensioen uitbetaald wanneer dit voordeliger is dan de som van beide pensioenen als alleenstaande. In het pensioenstelsel van de zelfstandigen was het echter niet mogelijk om een gezinspensioen toe te kennen aan een zelfstandige die is gehuwd met een gepensioneerde statutaire ambtenaar.

Sinds 1 juli 2019 is het in het pensioenstelsel van de zelfstandigen mogelijk om, naar analogie met het pensioenstelsel van de werknemers, aan koppels een gezinspensioen toe te kennen wanneer één van beide echtgenoten een (klein) pensioen in het stelsel van de openbare sector geniet. In die gevallen wordt het bedrag van dat (klein) pensioen afgetrokken van het bedrag van het gezinspensioen.

Wet van 26 april 2019 tot wijziging van diverse bepalingen inzake het pensioenstelsel van de zelfstandigen, wat de cumulatie van een gezinspensioen met een pensioen in hoofde van de andere echtgenoot betreft, Belgisch Staatsblad van 30 juli 2019

Arbeidsongeschiktheid

Arbeidsongeschiktheid na wettelijke pensioenleeftijd

Een zelfstandige die na het bereiken van de wettelijke pensioenleeftijd blijft werken, had geen recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Om de voortzetting van de beroepsactiviteiten na de wettelijke pensioenleeftijd aan te moedigen, heeft de regering in het kader van de Jobs Deal besloten om zelfstandigen, die hun beroepsactiviteit na het bereiken van die leeftijd voortzetten, recht te geven op een arbeidsongeschiktheidsuitkering.

Het recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering is beperkt tot de eerste zes maanden van de periode van primaire arbeidsongeschiktheid.

De zelfstandige moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

- geen ouderdoms-, rust- of anciënniteitspensioen of eender welk als dergelijk pensioen geldend voordeel genieten;
- evenveel sociale bijdragen betalen als een zelfstandige in hoofdberoep (of, indien van toepassing, als een meewerkende echtgenoot).

Die maatregel treedt op 1 juni 2019 in werking, voor de arbeidsongeschiktheden die vanaf die datum beginnen.

Koninklijk besluit van 26 april 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten, Belgisch Staatsblad van 6 mei 2019

Welvaartsaanpassingen

In het kader van de aanpassingen aan de welvaart wordt het bedrag van de jaarlijkse inhaalpremie verhoogd op 1 mei 2019 (+8,25 euro) en 1 mei 2020 (+46,55 euro).

In het kader van de aanpassingen aan de welvaart wordt het bedrag van de uitkering wegens arbeidsongeschiktheid en invaliditeit zonder gelijkstelling van de samenwonende gerechtigde verhoogd op 1 juli 2019 (+ 2,4112 %).

In het kader van de aanpassingen aan de welvaart wordt het bedrag van de forfaitaire tegemoetkoming voor hulp van derden verhoogd op 1 augustus 2019 (+ 5 %).

Koninklijk besluit van 2 mei 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten, Belgisch Staatsblad van 24 mei 2019

Afschaffing van de carenzperiode

Vanaf 1 juli 2019 worden de periodes van arbeidsongeschiktheid van langer dan 7 dagen vergoed vanaf de eerste dag. Periodes van arbeidsongeschiktheid van minder dan 8 dagen worden niet vergoed.

Om misbruiken te vermijden is het niet mogelijk om een uitkering aan te vragen voor een periode van arbeidsongeschiktheid vóór de datum van ondertekening van het medisch getuigschrift.

Het medisch getuigschrift moet sneller worden verstuurd naar het ziekenfonds. De zelfstandigen hebben daarvoor nog een termijn van 7 kalenderdagen in plaats van 14 kalenderdagen. Die termijn gaat in op de dag nadat de arbeidsongeschiktheid is begonnen.

Wet van 22 mei 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten, teneinde de wachttijd op te heffen, Belgisch Staatsblad van 24 juni 2019

Werk van mantelzorger

Tijdens een periode van arbeidsongeschiktheid mag er geen beroepsactiviteit worden uitgeoefend. Het werk van mantelzorger met het officieel statuut wordt niet beschouwd als beroepsbezigheid, voor zover de adviserend arts voorafgaandelijk aan de uitoefening van dat werk vaststelt dat die activiteiten verenigbaar zijn met de algemene gezondheidstoestand van de betrokkene.

Die wijziging treedt in werking op 1 oktober 2019.

Wet van 17 mei 2019 tot erkenning van de mantelzorgers, Belgisch Staatsblad van 2 juli 2019

Moederschapsverzekering

Snellere uitbetaling moederschapsuitkering

De betalingsmodaliteiten van de moederschapsuitkering worden gewijzigd:

- een eerste uitbetaling uiterlijk de dertigste kalenderdag te rekenen vanaf de eerste dag van de moederschapsrust, voor elke week van moederschapsrust die op het ogenblik van deze uitbetaling is verstreken (voor zover de betrokkene aan de vereiste verzekeraarvoorwaarden voldoet en het ziekenfonds over de vereiste documenten beschikt);
- vervolgens een maandelijkse uitbetaling van de moederschapsuitkering voor elke week van moederschapsrust die op het ogenblik van deze uitbetaling is verstreken, tijdens de periode die aanvangt op de derde laatste werkdag van elke kalendermaand en eindigt op de vijfde kalenderdag van de daaropvolgende kalendermaand. Alle dagen, behalve de zaterdagen, zondagen en feestdagen, worden als werkdagen beschouwd.

Die nieuwe betalingsmodaliteiten zijn van toepassing op elke moederschapsrust die aanvat vanaf 1 januari 2019.

Koninklijk besluit van 25 januari 2019 tot wijziging van artikel 96 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en de meewerkende echtgenoten, 4 februari 2019

Welvaartsaanpassing

In het kader van de aanpassingen aan de welvaart wordt het bedrag van de moederschapsuitkering verhoogd op 1 juli 2019 (+ 1 %).

Koninklijk besluit van 2 mei 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten, Belgisch Staatsblad van 24 mei 2019

Moederschapshulp

Moederschapshulp bij overlijden

Deze wet laat toe om bij in Ministerraad overlegd koninklijk besluit te bepalen wie de moederschapshulp (105 dienstencheques) kan ontvangen wanneer de vrouwelijke zelfstandige overlijdt tijdens of na de geboorte van het kind of de kinderen.

De datum van inwerkingtreding zal bepaald worden door de Koning.

Wet van 21 maart 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, voor wat betreft de moederschapshulp en de instelling van de adoptiehulp, Belgisch Staatsblad van 3 mei 2019

Vaderschaps- en geboorteverlof

Invoering van een vaderschaps- en geboorteverlof

Om het privéleven en het beroepsleven beter te kunnen verzoenen en om een ongelijke behandeling tussen loontrekkende en zelfstandige vaders en meemoeders weg te werken, wordt in het sociaal statuut van de zelfstandigen een vaderschaps- en geboorteverlof ingevoerd.

Het vaderschaps- en geboorteverlof wordt toegekend aan zelfstandigen die tijdelijk hun beroepsactiviteit onderbreken naar aanleiding van de geboorte van één of meerdere kinderen ten aanzien van wie zij een afstammingsband of een band van mee-ouderschap hebben.

De beroepsactiviteit moet volledig worden onderbroken gedurende maximum 10 dagen of maximum 20 halve dagen. De onderbreking begint ten vroegste op de dag van de geboorte en eindigt ten laatste op de laatste dag van de vierde maand volgend op de dag van de geboorte.

De zelfstandige moet in orde zijn met de betaling van de wettelijk verschuldigde voorlopige sociale bijdragen voor de twee kwartalen die het kwartaal van de geboorte voorafgaan. Met ingang van 1 januari 2020 wordt ook de onderwerping in een ander stelsel van de Belgische sociale zekerheid in aanmerking genomen.

De zelfstandige moet de aanvraag indienen bij zijn socialeverzekeringsfonds, ten laatste op de laatste dag van het kwartaal volgend op het kwartaal van de geboorte. Vanaf 1 januari 2020 kan de aanvraagtermijn niet verstrijken vóór de onderbrekingsperiode is afgelopen.

Tijdens die periode ontvangt de zelfstandige de vaderschaps- en geboorte-uitkering. Die uitkering bedraagt het bedrag van de moederschapsuitkering, omgerekend naar een dagbedrag.

Deze maatregel is op 1 mei 2019 in werking getreden en is van toepassing op de geboortes vanaf die datum.

Wet van 7 april 2019 houdende invoering van een vaderschaps- en geboorteverlof ten gunste van zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 8 mei 2019

Koninklijk besluit van 15 december 2019 tot uitvoering van artikel 18bis, § 5, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 20 december 2019

Invoering van de geboortehulp

De geboortehulp is een éénmalige uitkering van 135 euro, ter compensatie van kosten gemaakt in het kader van een erkend systeem van hulp van huishoudelijke aard.

De geboortehulp kan enkel toegekend worden aan een zelfstandige die effectief de vaderschaps- en geboortehulp geniet gedurende minstens een halve dag en maximaal 8 volledige dagen of maximaal 16 halve dagen.

De zelfstandige moet de aanvraag indienen bij zijn socialeverzekeringsfonds. Hij moet een bewijs van betaling van kosten voor de huishoudhulp bezorgen aan zijn fonds.

Deze maatregel is op 1 mei 2019 in werking getreden en is van toepassing op de geboortes vanaf die datum.

Wet van 7 april 2019 houdende invoering van een vaderschaps- en geboorteverlof ten gunste van zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 8 mei 2019

Koninklijk besluit van 15 december 2019 tot uitvoering van artikel 18bis, § 5, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 20 december 2019

Adoptieverlof

Verduidelijkingen en aanvullingen

Vanaf 1 januari 2019 is het adoptieverlof versterkt door een aantal wijzigingen. Aan die wijzigingen worden een aantal verduidelijkingen en aanvullingen aangebracht, om de doeltreffendheid van die maatregelen te verhogen:

- een betere structuur van artikel 3 van het KB van 20 december 2006 tot invoering van de toekenningsvoorwaarden van een adoptie-uitkering ten gunste van de zelfstandigen;
- om nauwkeurig te kunnen vaststellen wanneer het adoptieverlof kan beginnen, moet er uitgegaan worden van een gebeurtenis met vaststaande datum. Het begrip "daadwerkelijke opvang van het kind in het gezin" wordt dus geschrapt. Het adoptieverlof vangt aan ten vroegste de dag van de inschrijving van het kind in de hoofdverblijfplaats van de adoptant en ten laatste 2 maanden na die inschrijving. In geval van interlandelijke adoptie kan het al beginnen vanaf de dag na de goedkeuring van de beslissing door de bevoegde centrale autoriteit van de gemeenschap om het kind aan de adoptant toe te vertrouwen.
- In afwijking van het territorialiteitsbeginsel kan de adoptie-uitkering worden toegekend wanneer de betrokkene zich in geval van een interlandelijke adoptie in het buitenland bevindt om het kind op te halen.
- een duidelijke regel over de werking in de tijd : het versterkte adoptieverlof zal van toepassing zijn op de adoptieverloven die ten vroegste op 1 januari 2019 beginnen.

Het versterkte adoptieverlof, met inbegrip van die verduidelijkingen en aanvullingen, is op 1 januari 2019 in werking getreden.

Wet van 21 december 2018 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken, Belgisch Staatsblad van 17 januari 2019

Welvaartsaanpassing

In het kader van de aanpassingen aan de welvaart, wordt de adoptie-uitkering op 1 juli 2019 met 1 % verhoogd.

Koninklijk besluit van 26 mei 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 december 2006 tot invoering van de toekenningsvoorwaarden van een adoptie-uitkering ten gunste van de zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 6 juni 2019

Adoptiehulp

Invoering van de adoptiehulp

De moederschapshulp (105 dienstencheques) wordt enkel toegekend bij een geboorte en staat niet open voor adoptieouders. Daarom voert deze wet het stelsel van adoptiehulp in voor de zelfstandigen die de voorwaarden vervullen om de adoptie-uitkering te ontvangen.

De adoptiehulp heeft als doel de zelfstandige te helpen om een gezinsband te creëren na de adoptie van een of meerdere kinderen. Het is een uitkering om de zelfstandige in staat te stellen om thuishulp van huishoudelijke aard te bekomen.

De aard van de adoptiehulp kan gewijzigd worden bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

De toekenningsregels moeten nog bepaald worden bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

De datum van inwerkingtreding zal bepaald worden door de Koning.

Wet van 21 maart 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, voor wat betreft de moederschapshulp en de instelling van de adoptiehulp, Belgisch Staatsblad van 3 mei 2019

Pleegouderverlof

Invoering van een pleegouderverlof

De zelfstandigen die de hoedanigheid van gerechtigde in het kader van de uitkeringsverzekering hebben, hebben recht op een uitkering wegens pleegouderverlof wanneer zij een minderjarig kind in hun gezin onthalen naar aanleiding van langdurige pleegzorg.

Het pleegouderverlof duurt maximaal 6 weken voor elke pleegouder (8 weken bij het gelijktijdig onthaal van meerdere kinderen). Tijdens dat verlof mag de zelfstandige ten persoonlijke titel geen enkele beroepsactiviteit uitoefenen.

Daarnaast wordt het pleegouderverlof voor de pleegouder of voor beide pleegouders samen als volgt verlengd:

- met 1 week vanaf 1 januari 2019;
- met 2 weken uiterlijk vanaf 1 januari 2021;
- met 3 weken uiterlijk vanaf 1 januari 2023;
- met 4 weken uiterlijk vanaf 1 januari 2025;
- met 5 weken uiterlijk vanaf 1 januari 2027.

Als er twee pleegouders zijn zullen zij die bijkomende weken onder elkaar verdelen. Wanneer de ene pleegouder een zelfstandige is en de andere pleegouder een werknemer is, wordt bij die verdeling ook rekening gehouden met het pleegouderverlof als werknemer.

Bij het onthaal van een gehandicapt kind wordt de maximumduur voor elke pleegouder verdubbeld.

Het pleegouderverlof moet minstens een volledige week of een veelvoud daarvan tellen.

Het pleegouderverlof vangt ten vroegste aan op de dag van de inschrijving van het kind in de hoofdverblijfplaats van de pleegouder en uiterlijk 12 maanden na die inschrijving.

De uitkering voor pleegouderverlof wordt betaald door het ziekenfonds van de zelfstandige, op zijn aanvraag. Het bedrag van de uitkering voor pleegouderverlof is hetzelfde als het bedrag van de adoptie-uitkering. De uitkering wordt in één keer betaald, uiterlijk één maand na de aanvangsdatum van het pleegouderverlof. De uitkering kan niet worden gecumuleerd met primaire arbeidsongeschiktheidsuitkeringen of invaliditeitsuitkeringen.

Die bepalingen gelden voor de aanvragen die vanaf die datum zijn ingediend en voor zover het pleegouderverlof ten vroegste aanvangt vanaf die datum.

Wet van 21 december 2018 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken, Belgisch Staatsblad van 17 januari 2019

Koninklijk besluit van 23 maart 2019 tot invoering van de toekenningsvoorwaarden van een uitkering voor pleegouderverlof ten gunste van de zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 4 april 2019

Welvaartsaanpassing

In het kader van de aanpassingen aan de welvaart wordt de uitkering voor pleegouderverlof op 1 juli 2019 met 1 % verhoogd.

Koninklijk besluit van 26 mei 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit van 23 maart 2019 tot invoering van de toekenningsvoorwaarden van een uitkering voor pleegouderverlof ten gunste van de zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 6 juni 2019

Overbruggingsrecht

Wijzigingen

Het overbruggingsrecht wordt uitgebreid:

- Failliet verklaarde helpers en meewerkende echtgenoten in maxistatuut komen ook in aanmerking voor de eerste pijler "faillissement".
- De maximale duur van het overbruggingsrecht tijdens de hele beroepsloopbaan wordt verdubbeld voor de zelfstandige die gedurende minstens 60 kwartalen sociale bijdragen heeft betaald die pensioenrechten openen. In dat geval bedraagt de maximale duur 24 maanden voor de financiële uitkering en 8 kwartalen voor de sociale rechten. Maar per feit dat aanleiding geeft tot de toekenning van het overbruggingsrecht mag de duur nooit meer bedragen dan 12 maanden financiële uitkering en 4 kwartalen sociale rechten.
- Eén van de situaties die aanleiding kunnen geven tot de derde pijler "gedwongen onderbreking of stopzetting" is de vernieling door een derde van de voor professioneel gebruik bedoelde gebouwen of uitrusting. Voortaan gaat het om de beschadiging van de voor professioneel gebruik bedoelde gebouwen of uitrusting, waardoor die onbruikbaar zijn. De schade moet niet meer noodzakelijk door een derde zijn veroorzaakt.
- Naast de natuurramp, de brand, de beschadiging en de allergie wordt er een vijfde situatie toegevoegd die aanleiding geeft tot de derde pijler "gedwongen onderbreking of stopzetting": een beslissing van een derde economische actor of een gebeurtenis die economische impact heeft, waardoor de activiteit van de onderneming van de aanvrager rechtstreeks en aanzienlijk wordt geraakt.

Daarnaast zijn er nog de volgende wijzigingen:

- De algemene voorwaarde inzake de effectieve bijdragebetaling gedurende minstens 4 kwartalen, wordt verduidelijkt. Het moet gaan om de wettelijke verschuldigde voorlopige bijdragen.
- In het kader van de derde pijler "gedwongen onderbreking of stopzetting" wordt een vierde geval van fraude toegevoegd: het overbruggingsrecht verkrijgen door, met het oog op het bekomen van het overbruggingsrecht of enig ander voordeel, opzettelijk de omstandigheden te hebben bewerkstelligd die tot de onderbreking leiden.
- Er wordt verduidelijkt dat de verjaringstermijn van 5 jaar voor de terugvordering van de onterecht betaalde financiële uitkering in geval van bedrieglijke handelingen of nadat er valse of opzettelijk onvolledige verklaringen werden afgelegd, ingaat op het moment waarop het socialeverzekeringsfonds kennis heeft van die elementen.
- De aanvragen tot vrijstelling van de betaling van bijdragen worden sinds 1 januari 2019 niet meer behandeld door de Commissie voor vrijstelling van bijdragen, maar door het RSVZ. In het kader van de situaties die in aanmerking komen voor de vierde pijler "economische moeilijkheden" wordt er voortaan verwezen naar de beslissingen tot bijdragevrijstelling van het RSVZ

Die wijzigingen treden in werking op 1 juli 2019 en zijn van toepassing op alle feiten die plaatsvinden vanaf die datum.

De wet zal, op initiatief van de Minister van Zelfstandigen, geëvalueerd worden door het Algemeen Beheerscomité binnen 2 jaar na de inwerkingtreding.

Wet van 2 mei 2019 tot wijziging van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen en het koninklijk besluit van 8 januari 2017 tot uitvoering van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 28 juni 2019

Internationale overeenkomsten

Kosovo

De Overeenkomst regelt de toestand van de werknemers of zelfstandigen die tijdens hun loopbaan aan het Belgische of Kosovaarse sociale zekerheidsregime waren onderworpen of die van het ene naar het ander overschakelen, alsook die van hun gezinsleden of hun nagelaten betrekkingen.

De takken van de sociale zekerheid die geïndiceerd worden zijn: arbeidsongevallen en beroepsziekten, ouderdoms- en overlevingspensioenen.

De overeenkomst treedt in werking op 1 juni 2019.

Wet van 25 januari 2019 houdende instemming met de Overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Republiek Kosovo, gedaan te Brussel op 20 februari 2018, Belgisch Staatsblad van 25 april 2019

RECHTSPRAAK

Dit document bevat de vonnissen en arresten die in 2019 werden gewezen.

De vonnissen en arresten worden eerst gegroepeerd volgens gerechtelijke instantie waarbij de zaak aanhangig werd gemaakt, volgens een «rangorde» (Hof van Justitie van de Europese Unie, Grondwettelijk Hof, arbeidshof, arbeidsrechtbank). Wanneer er meerdere beslissingen zijn voor een gerechtelijke instantie, worden ze chronologisch gerangschikt (van oud naar nieuw).

Elk vonnis of arrest wordt voorafgegaan door een rubriek waarin onder andere de betrokken materie in enkele sleutelwoorden wordt aangeduid, met vermelding van de betrokken gerechtelijke instantie en de datum van de uitspraak.

Ten slotte wordt er een korte omschrijving van de casus en een samenvatting van de beslissing gegeven.

Eerste deel: Arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie

Hof van Justitie van de Europese Unie (6de kamer)

Arrest van 6 juni 2019

C-33/18

<http://curia.europa.eu>

Ongunstig arrest

**Verordening (EG) NR. 883/2004 – Overgangsbepalingen – Artikel 87, lid 8 –
Verordening (EEG) nr. 1408/71 – Artikel 14 quater, onder b)**

- *Werknemer die werkzaamheden in loondienst en werkzaamheden anders dan in loondienst verricht in verschillende lidstaten*
- *Afwijkingen van het beginsel dat de wetgeving van slechts één lidstaat van toepassing is*
- *Onderwerping aan de wetgeving van twee lidstaten*
- *Indiening van een aanvraag om onderworpen te worden aan de wetgeving die van toepassing is op grond van verordening nr. 883/2004*

De heer V. was van september 1980 tot en met 30 september 2007 werkzaam als advocaat en was ingeschreven bij de balie van Brussel (België). Tijdens deze periode was hij ingeschreven bij het RSVZ en aangesloten bij een Belgisch socialeverzekeringsfonds.

Op 30 september 2007 heeft de heer V. een verzoek ingediend om zich te laten schrappen van het tableau van de Orde van Advocaten en heeft hij zijn aansluiting bij zijn socialeverzekeringsfonds dan ook opgezegd. Het advocatenkantoor waar hij werkzaam was, is dezelfde dag vereffend en de heer V. is als vereffenaar aangesteld.

Sedert 1 oktober 2007 werkt de heer V. als directeur juridische zaken bij een in Luxemburg gevestigde vennootschap en is hij als werknemer aan de Luxemburgse socialezekerheidsregeling onderworpen.

Op 11 december 2013 heeft het RSVZ aan het socialeverzekeringsfonds een beslissing tot herziening van de heer V.'s inkomsten over de jaren 2008 tot en met 2010 betekend. Op 23 december 2013 heeft het socialeverzekeringsfonds de heer V. laten weten dat hij in het licht van de door het RSVZ verstrekte gegevens vanaf 1 oktober 2007 moest worden beschouwd als een aan de Belgische socialezekerheidsregeling onderworpen zelfstandige in bijberoep, alsook dat hij dientengevolge diende over te gaan tot betaling van een restbedrag van 35 198,42 EUR, dat bestond uit verschuldigde premies en vermeerderingen voor de periode van het vierde kwartaal van 2007 tot en met het vierde kwartaal van 2013.

De heer V. heeft een beroep ingesteld tegen zijn onderwerping, en daarna hoger beroep tegen het ongunstige vonnis.

Het Arbeidshof van Luik heeft de behandeling van de zaak geschorst en het Hof verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

- 1) „Moet artikel 87, lid 8, van [verordening nr. 883/2004] aldus worden uitgelegd dat iemand die vóór 1 mei 2010 werkzaamheden in loondienst in Luxemburg en werkzaamheden anders dan in loondienst in België is gaan verrichten, alleen onder de op grond van [verordening nr. 883/2004] toepasselijke wetgeving valt als hij hiertoe een uitdrukkelijke aanvraag indient, ook al was hij vóór 1 mei 2010 op geen enkele wijze onderworpen aan de Belgische wetgeving en was hij pas na het verstrijken van de termijn van drie maanden, die aanving op 1 mei 2010, met terugwerkende kracht onderworpen aan de Belgische wetgeving inzake het sociaal statuut van de zelfstandigen?
- 2) Indien het antwoord op de eerste vraag bevestigend luidt, heeft de in artikel 87, lid 8, van [verordening nr. 883/2004] genoemde aanvraag die in de hierboven beschreven omstandigheden wordt ingediend, dan tot gevolg dat de wetgeving van de [lidstaat] die op grond van [verordening nr. 883/2004] bevoegd is, met terugwerkende kracht van toepassing is met ingang van 1 mei 2010?”

Artikel 87, lid 8, van verordening nr. 883/2004 bepaalt dat een persoon die op grond van deze verordening is onderworpen aan de wetgeving van een andere lidstaat dan die waaraan hij op grond van titel II van verordening nr. 1408/71 onderworpen was, na de toepassingsdatum van verordening nr. 883/2004 gedurende een bepaalde periode aan deze wetgeving onderworpen blijft mits de desbetreffende situatie voortduurt.

Volgens een letterlijke uitlegging van artikel 87, lid 8, van verordening nr. 883/2004 lijkt de eerste zinsnede ervan dan ook uitsluitend betrekking te hebben op situaties waarin een persoon vanaf de toepassingsdatum van die verordening onderworpen is aan de wetgeving van een andere lidstaat dan de staat aan wiens wetgeving hij voordien onderworpen was.

Daarentegen zou een persoon op wie in het kader van verordening nr. 1408/71 gelijktijdig de wetgeving van twee lidstaten van toepassing was, op grond van verordening nr. 883/2004 onderworpen blijven aan de wetgeving van één van die twee lidstaten en zou de situatie van die persoon enkel wijzigen doordat de wetgeving van de andere lidstaat niet langer op hem van toepassing is.

Overeenkomstig het beginsel dat slechts één wetgeving van toepassing is, bepaalt artikel 13, lid 3, van verordening nr. 883/2004 dat op degene die in een lidstaat werkzaamheden in loondienst en in een andere lidstaat werkzaamheden anders dan in loondienst pleegt te verrichten, de wetgeving van toepassing is van de lidstaat waar hij werkzaamheden in loondienst verricht.

Aan een uitlegging van artikel 87, lid 8, van verordening nr. 883/2004 waarbij rekening wordt gehouden met de context waarvan deze bepaling deel uitmaakt, kan dan ook geen argument worden ontleend om een afwijkingsregeling te handhaven op grond waarvan een persoon aan de wetgeving van twee lidstaten onderworpen is, hetgeen niet strookt met het bij die verordening ingevoerde stelsel, dat gebaseerd is op het beginsel dat de wetgeving van slechts één lidstaat van toepassing is.

Op de eerste vraag moet worden geantwoord dat artikel 87, lid 8, van verordening nr. 883/2004 niet van toepassing is op een situatie als die van de heer V., die op de toepassingsdatum van verordening nr. 883/2004 gelijktijdig aan de wetgeving van twee lidstaten onderworpen was op grond van artikel 14 quater, onder b), van verordening nr. 1408/71.

Hieruit volgt dat vanaf 1 mei 2010 een persoon die zich bevindt in een situatie als die van het hoofd-geding, niet verplicht is de in artikel 87, lid 8, van verordening nr. 883/2004 bedoelde aanvraag in te dienen opdat hij uitsluitend onderworpen is aan de op grond van verordening

nr. 883/2004 aangewezen wetgeving, in casu namelijk de op grond van artikel 13, lid 3, van deze verordening toepasselijke Luxemburgse wetgeving.

Tweede deel: Arresten van het Grondwettelijk Hof

**Prejudiciële vraag van de Arbeidsrechtbank van Brussel
Arrest nr. 184/2019 van 20 november 2019, A.R. nr. 6857**

<http://www.const-court.be>

Gunstig arrest

Vennootschappen

- *Bijdrage*
- *Vrijstelling voor startende vennootschappen*
- *Burgerlijke/commerciële onderneming*
- *Ongerechtvaardigd verschil van behandeling*

Het Hof wordt verzocht zich uit te spreken over de bestaanbaarheid van artikel 94, 9°, van de wet van 30 december 1992 met de artikelen 10 en 11, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 172, eerste lid, van de Grondwet, in zoverre, voor de bijdragejaren 2012 tot 2014, de in het geding zijnde bepaling een verschil in behandeling doet ontstaan tussen twee categorieën van éénhoofdige besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid starter die in beginsel de « jaarlijkse forfaitaire bijdrage » verschuldigd zijn, en waarvan de zaakvoerder of de vennoot, in de tien jaar voorafgaand aan de oprichting van de vennootschap, ten hoogste drie jaar onderworpen is geweest aan het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 : enerzijds, diegene die als « handelsonderneming » in de zin van de in het geding zijnde bepaling kunnen worden aangemerkt en, anderzijds, diegene die de uitoefening van het beroep van advocaat als statutair doel hebben.

Gedurende de bijdragejaren 2012 tot 2014 konden de vennootschappen van de eerste van de twee in B.5 beschreven categorieën van vennootschappen, krachtens de in het geding zijnde bepaling, van de « jaarlijkse forfaitaire bijdrage » worden vrijgesteld, hetgeen niet het geval was voor de vennootschappen van de andere categorie.

Gedurende de jaren 2012 tot 2014 waren zowel de vennootschappen van burgerlijke aard als de vennootschappen van commerciële aard die de vorm van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid starter hadden aangenomen, per hypothese en per definitie, startende vennootschappen.

Noch de omstandigheid dat een vennootschap van burgerlijke aard gedurende de jaren 2012 tot 2014 niet failliet kon worden verklaard, noch het recht van een dergelijke vennootschap om een vrijstelling van bijdrage aan te vragen in geval van ontstentenis van activiteit gedurende één of meer jaren (met toepassing van artikel 92bis van de wet van 30 december 1992, ingevoegd bij artikel 203 van de wet van 25 januari 1999 « houdende sociale bepalingen ») - zoals al diegenen die die bijdrage verschuldigd zijn, dat kunnen doen - volstaan om het onderzochte verschil in behandeling redelijk te verantwoorden.

Derde deel: Arresten van het Hof van Cassatie

BELGISCHE STAAT/EVD EN VDI SPRL

Arrest van 14 januari 2019

N° S.18.0032.F/1

Neutraal arrest

Commissie voor vrijstelling van bijdragen (FOD Sociale Zekerheid)

- *Discretionaire bevoegdheid*

De artikelen 17 en 22 van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, in de versie die van toepassing is op het geschil, verlenen aan de Commissie voor vrijstelling van bijdragen de discretionaire bevoegdheid om de staat van behoefte van de zelfstandige te beoordelen.

De arbeidsrechtbank die kennisneemt van de betwisting door de zelfstandige van de weigering van de commissie om hem de gevraagde vrijstelling toe te kennen, toetst de wettigheid van die beslissing, maar mag niet in de plaats van de commissie treden om de staat van behoefte van laatstgenoemde te beoordelen.

Het vernietigde arrest oordeelt dat de Commissie voor vrijstelling van bijdragen, in het kader van de haar door artikel 17 van het koninklijk besluit nr. 38 verleende opdracht, "geen discretionaire bevoegdheid" heeft en dat de arbeidsrechtbank die kennisneemt van het verhaal tegen haar beslissing, over "volle rechtsmacht" beschikt met een "bevoegdheid tot indeplaatsstelling" zodat ze uitspraak moet doen "over het al dan niet bestaan van een staat van behoefte of van een toestand die de staat van behoefte benadert" van de zelfstandige.

Het vernietigde arrest beslist vervolgens dat de verweerder "zich wel in een staat van behoefte of van een toestand die de staat van behoefte benadert bevond, in het licht van zijn moeilijke financiële situatie, met een echtscheiding bovenop", tijdens de eerste twee kwartalen van 2010, 2011 en het eerste kwartaal van 2012.

Met die uitspraak schendt het arrest de artikelen 17 en 22 van het koninklijk besluit nr. 38.

C.H./BELGISCHE STAAT
Arrest van 25 maart 2019
N° S.17.0074.F/1
Neutraal arrest

Commissie voor vrijstelling van bijdragen

- *Uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen*
- *Kosten*

Het bestreden arrest overweegt dat om te voldoen aan de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, de motivering moet doen blijken van de concrete omstandigheden, namelijk de feitelijke gegevens op grond waarvan de instelling tot die beslissing is gekomen, dat ze moet toelaten de juridische en feitelijke overwegingen te begrijpen en zodoende de reden te kennen waarom die beslissing genomen werd, dat ze afdoende moet zijn, dat betekent dat ze betrekking moet hebben op de beslissing en ernstig moet zijn in die zin dat de aangevoerde redenen moeten volstaan om haar te verantwoorden.

Het oordeelt dat de motivering van de beslissing van 28 januari 2013 van de commissie voor vrijstelling van bijdragen, dat de eiser niet in staat van behoefte verkeert als bepaald bij artikel 17 van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, in al deze opzichten volstaat (marginale toetsing).

Het Hof van Cassatie bevestigt dat het bestreden arrest het nodige nazicht van die toetsing heeft gedaan.

Het bestreden arrest stelt vast dat de Raad van State in een eerste arrest nr. 206.425 van 6 juli 2010 een beslissing van 1 september 2009 waarbij de commissie voor vrijstelling van bijdragen weigerde om de eiser vrij te stellen van de betaling van de sociale bijdragen, heeft geannuleerd en dat de Raad van State in een tweede arrest nr. 229.113 van 12 november 2014 zich onbevoegd heeft verklaard en het beroep van de eiser tegen de beslissing van 28 januari 2013 waarbij de commissie opnieuw weigerde om de eiser van dezelfde bijdragen vrij te stellen, heeft verworpen.

Het bestreden arrest beschouwt dat de kosten van verdediging van de eiser een geheel vormen die nodeloos werden gemaakt aangezien de weigering van de vrijstelling van de bijdragen rechtmatig was, en dat dit zelfs zo zou geweest zijn zonder de beweerde onregelmatigheden van de beslissingen van de commissie.

Het sluit alzo wettelijk het oorzakelijk verband tussen de betwiste kosten van verdediging en de onregelmatigheid van de beslissing van 1 september 2009 uit.

Artikel 1017, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek is niet van toepassing op de vordering ingesteld door een zelfstandige op grond van artikel 580, 1°, van dat wetboek, in hoedanigheid van schuldenaar van sociale bijdragen en niet als uitkeringsgerechtigde, tegen een beslissing van de commissie voor vrijstelling van bijdragen die hem een vrijstelling weigert met toepassing van artikel 17 van het koninklijk besluit nr. 38.

Het Hof van Cassatie bevestigt dat het middel dat uitgaat van het tegendeel, faalt naar recht.

Vierde deel: Arresten van de arbeidshoven

RSVZ/M.

Arbeidshof van Luik (afdeling Luik), 1ste kamer

Arrest van 8 januari 2019, A.R. 2017/AL/404

Ongunstig arrest

Pensioen

- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid*
- *Uitoefening van een activiteit/ontvangst van inkomsten*

De heer M. was actief als zelfstandige en bestuurder binnen de nv R. M. & Fils. Op 29 maart 2012 beslist een buitengewone algemene vergadering dat zijn mandaat, omwille van zijn arbeidsongeschiktheid, tijdens de arbeidsongeschiktheid zal worden opgeschort en dus kosteloos zal zijn. De arbeidsongeschiktheid werd door de adviserend arts van het ziekenfonds erkend. De heer M. heeft de gelijkstelling van de periode van arbeidsongeschiktheid aangevraagd vanaf 1 april 2012, hetgeen het RSVZ hem heeft toegestaan.

Bij beslissing van 19 mei 2015 deelt het RSVZ aan de heer M. mee dat de periode van arbeidsongeschiktheid die is ingegaan op 1 april 2012, niet meer gelijkgesteld is met een periode van activiteit als zelfstandige om de volgende redenen:

"Tijdens de periode van arbeidsongeschiktheid werd een beroepsbezigheid uitgeoefend (art. 28 §3 van het KB van 22 december 1967). U hebt voordelen in natura (wagen en telefoon) alsook fictieve interesten op de debetstand van de rekening-courant verkregen. Het mandaat binnen de nv R. M. & Fils werd dus niet kosteloos uitgeoefend."

De heer M. heeft die beslissing voor de arbeidsrechtbank aangevochten en bij vonnis van 22 mei 2016 heeft die rechtbank voor recht gezegd dat de verzoeker de gelijkstelling moet genieten voor de volledige in het geding zijnde periode, namelijk van 1 april 2012 tot 30 juni 2014. Het RSVZ heeft hoger beroep aangetekend.

Tijdens de periode van arbeidsongeschiktheid bekleedde de heer M. nog steeds zijn mandaat van bestuurder. Volgens het Hof moet worden nagegaan of de heer M. elke activiteit effectief had gestaakt. Rekening houdend met de door het koninklijk besluit nr. 38 ingestelde vermoedens is het aan de heer M. om te bewijzen dat hij tijdens zijn periode van arbeidsongeschiktheid alle activiteit heeft gestaakt.

Het is de uitoefening van een beroepsactiviteit die de weigering van de gelijkstelling kan rechtvaardigen en niet het verkrijgen van inkomsten, ook al zijn ze van professionele aard (Arbeidshof Luik, 17 februari 2009, Soc. Kron., 2009, p. 509).

In de feiten is bewezen dat de heer M. zijn mandaat van bestuurder niet heeft uitgeoefend. Bij beslissing van de buitengewone algemene vergadering van 29 maart 2012 werd immers beslist dat zijn mandaat omwille van zijn arbeidsongeschiktheid zou worden opgeschort. Bij dezelfde beslissing werd ook bepaald dat het mandaat na het einde van de arbeidsongeschiktheid opnieuw zou worden uitgeoefend. De ongeschiktheid hield echter aan zodat er geen hervatting kwam. Ook werd de erkenning van de arbeidsongeschiktheid tijdens de volledige in het geding zijnde periode nooit in vraag gesteld.

De gelijkstelling moet worden hersteld aangezien er geen activiteit werd uitgeoefend.

S./SOCIALEVERZEKERINGSFONDS

Arbeidshof Antwerpen (afdeling Antwerpen), 5de kamer

Arrest van 10 januari 2019, A.R. 2018/AA/219

Neutraal arrest

Onderwerping

- *Hoofd- of bijberoep*

Een dwangbevel werd betekend aan de heer S. en dit in betaling van een som in hoofde van sociale bijdragen sociaal statuut, verhogingen, intresten en kosten betreffende het vierde kwartaal van 2012 en het eerste kwartaal van 2013.

De heer S. was als contractueel leerkracht tewerkgesteld van 1992 tot 2014 in verschillende scholen en dit met tijdelijke aanstellingen.

Volgens artikel 35, § 1, a), tweede lid ARS, wordt voor de bepaling van het hoofdzakelijk uitgeoefend beroep rekening gehouden met de periodes van inactiviteit die in de pensioenregeling voor werknemers met periodes van bezigheid worden gelijkgesteld.

Het RSVZ heeft eveneens in de nota aan de sociale verzekeringsfondsen van 3 augustus 2004 herhaald dat in geval van een onregelmatige tewerkstelling (waarbij een kwartaal niet op regelmatige wijze en ononderbroken gedekt is door een arbeidsovereenkomst) de controle kan worden gedaan aan de hand van de gemiddelde arbeidstijd gepresteerd in de loop van elke maand van het desbetreffend kwartaal. De periodes van inactiviteit die in het pensioenstelsel van de werknemers niet gelijkgesteld zijn met periodes van activiteit verhinderen volgens deze nota de toepassing van artikel 35 ARS niet maar zullen enkel het gemiddelde van de gepresteerde arbeidstijd verminderen. (cf. RSVZ, Commentaar Sociaal statuut, losbl., 2004, CS.459/1-CS.459/10)

Uit de DmfA-gegevens blijkt dat aantal arbeidsuren per maand ten minste gelijk aan de helft van het aantal maandelijks gepresteerde arbeidsuren door een werknemer die voltijds is tewerkgesteld in dezelfde onderneming of, bij ontstentenis, in dezelfde bedrijfstak. De heer S. was bijgevolg in het vierde kwartaal van 2012 zelfstandige in bijberoep.

In de maand februari 2013 was de heer S. niet tewerkgesteld was in een arbeidsregeling waarvan het aantal arbeidsuren per maand ten minste gelijk was aan de helft van het aantal maandelijks gepresteerde arbeidsuren door een werknemer die voltijds is tewerkgesteld in dezelfde onderneming of, bij ontstentenis, in dezelfde bedrijfstak. Er was dan ook geen sprake van een bijberoep in het eerste kwartaal van 2013.

Over de toepassing van artikel 37, § 1 ARS beslist het Hof de debatten te heropenen.

E./RSVZ

Arbeidshof van Bergen, 6de kamer

Arrest van 8 februari 2019, A.R. 2016/AM/2923

Neutraal arrest

Pensioen

- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid*
- *Kosten*

Artikel 1017, lid 2 van het Gerechtelijk Wetboek voorziet in de mogelijkheid om de socialezekerheidsinstelling in de kosten te verwijzen i.v.m. vorderingen die door of tegen sociaal verzekerden worden ingesteld, waarbij deze laatsten worden gedefinieerd in functie van het Handvest van de sociaal verzekerde dat de sociaal verzekerde omschrijft als de natuurlijke personen die recht hebben op sociale prestaties, er aanspraak op maken of er aanspraak op kunnen maken, met als gevolg dat de zelfstandige die de betaling van de sociale bijdragen betwist geen sociaal verzekerde is in de zin van het Handvest (zie in die zin: Les dépens en matière de sécurité sociale, S. GILSON, in "Le contentieux du droit de la sécurité sociale", Anthémis 2012, blz. 405).

In casu, aangezien de problematiek eigenlijk in verband moest worden gebracht met het al dan niet bestaan van een recht op gelijkstelling van een periode van arbeidsongeschiktheid met een periode van beroepsactiviteit, betwistte de heer E. de betaling van sociale bijdragen niet als dusdanig en moet hij dus als een sociaal verzekerde worden beschouwd zodat artikel 1017, lid 2 van het Gerechtelijk Wetboek hier toepassing vindt.

In het arrest dat ter zake op 12 oktober 2018 door het Hof werd gewezen, was er een materiële vergissing (verwarring tussen de partijen) m.b.t. de verwijzing in de kosten.

N./RSVZ-SOCIALEVERZEKERINGSFONDS

Arbeidshof Brussel, 9de kamer

Arrest van 5 maart 2019, A.R. 2017/AB/342

Gunstig arrest

Bijdragen

- *Art. 37, § 1, KB 19 december 1967*
- *Sociale zekerheidsregeling leden van de Kamer van Volksvertegenwoordigers*
- *Verplichte regeling*
- *Discriminatie*

Het geschil heeft betrekking op de vraag of mevrouw N., sedert de opneming in 2010 door haar echtgenoot van een politiek mandaat als volksvertegenwoordiger, verder kan genieten van de voordeelregeling voorzien in artikel 37 § 1, a van het Koninklijk Besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het Koninklijk Besluit nr. 38 van 27 Juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen.

Voor de toepassing van artikel 37, § 1, a van het Koninklijk Besluit van 19 december 1967 is vereist dat de personen die normaal bijdrage plichtig zijn als zelfstandige in hoofdberoep, voor het jaar waarop de aanvraag betrekking heeft, rechten worden gewaarborgd op uitkeringen in

een verplichte regeling voor pensioen en kinderbijslag, en ziekte- en invaliditeitsverzekering, sector geneeskundige verzorging, die minstens gelijkwaardig zijn aan die van het sociaal statuut der zelfstandigen.

Mevrouw N. betwist niet dat haar echtgenoot in de litigieuze periode geen recht op uitkeringen deed ontstaan op basis van zijn zelfstandig statuut ingevolge het onbezoldigd mandaat van zaakvoerder van de bvba A., noch ingevolge zijn geschorste arbeidsovereenkomst bij de VRT.

De sociale zekerheidsregeling die voor de leden van de Kamer van Volksvertegenwoordigers is voorzien, is geen verplichte regeling in de zin van voornoemd artikel 37 §, 1, a van het Koninklijk Besluit van 19 december 1967, omdat het de volksvertegenwoordigers vrij staat om al dan niet tot deze regeling toe te treden. De toetreding is niet afdwingbaar.

Dat alle leden van de Kamer van Volksvertegenwoordigers tot de sociale zekerheidsregeling die voor de leden van de Kamer van Volksvertegenwoordigers werd opgericht toetreden zijn, doet geen afbreuk aan het vrijblijvend karakter ervan.

De grondwettelijke regels van gelijkheid en non discriminatie sluiten niet uit dat er een verschil in behandeling tussen categorieën van personen ingesteld wordt voor zover ze berust op een objectief criterium en ze op redelijke wijze gerechtvaardigd is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdende met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen. Het gelijkheidsbeginsel wordt slechts geschonden wanneer vaststaat dat er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

Het doel van artikel 37, 1 van het Koninklijk Besluit van 19 december 1967 bestaat erin om aan de zelfstandigen die een beperkte zelfstandige activiteit uitoefenen en de voor een hoofdberoep voorziene sociale bijdragen verschuldigd zijn, de mogelijkheid te bieden om verminderde bijdragen te betalen zoals de zelfstandigen in bijberoep, voor zover zij voldoende sociale bescherming putten uit afgeleide rechten, nl rechten die worden gewaarborgd in een regeling voor pensioen, kinderbijslag, ziekte- en invaliditeitsverzekering, sector geneeskundige verzorging, die minstens gelijkwaardig zijn aan die van het sociaal statuut der zelfstandigen.

Deze voldoende sociale bescherming kan niet gewaarborgd worden aan zelfstandigen die enkel rechten putten uit een sociaal statuut “sui generis” dat geen wettelijke verplichte bescherming biedt.

W./RSVZ

Arbeidshof Brussel, 9de kamer

Arrest van 7 mei 2019, A.R. 2018/AB/330

Gunstig arrest

Pensioen

- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid*
- *Beroepsbezigheid uitgeoefend*

Op 2 mei 2016 diende de heer W. een aanvraag in om gelijkstelling wegens ziekte te verkrijgen en vrijgesteld te worden van de betaling van de bijdragen wegens ziekte of invaliditeit en dit voor de periode van 1 januari 2013 tot 30 september 2014. Hij verklaarde alle zelfstandige

activiteit volledig te hebben stopgezet. Hij verklaarde eveneens geen mandaat meer waar te nemen.

Bij beslissing van 4 augustus 2016 werd door het RSVZ de gelijkstelling wegens ziekte of invaliditeit geweigerd voor de periode van 1 januari 2014 tot 30 september 2014, omdat de heer W. tijdens de periode van arbeidsongeschiktheid een beroepsbezigheid zou hebben uitgeoefend.

Uit het onderzoek gevoerd door het Toezicht Sociale Wetten en de stukken van het dossier, blijkt dat de heer W. effectief in 2014 nog activiteiten uitvoerde voor de bvba W. C.

Een samenwerkingsovereenkomst werd afgesloten op 20 november 2012 tussen de bvba S. en de bvba W. C. De heer W. en zijn dochter werden daarin aangeduid als dienstverstrekkers.

Uit nader onderzoek van de facturatie en de lijst rekening-courant blijkt ook duidelijk dat het aantal gefactureerde dagen tijdens bepaalde maanden boven de 31 kalenderdagen ligt, wat aantoont dat de twee betrokkene persoonlijk prestaties hebben geleverd.

B./RSVZ

Arbeidshof Luik, 1ste kamer

Arrest van 4 juni 2019, A.R. 2018/AL/525

Ongunstig arrest

Pensioen

- *Ambtshalve onderwerping*
- *Vernietiging*
- *Tergend en roekeloos hoger beroep*

De heer B. heeft een beslissing van het RSVZ van 4 februari 2016 betwist waarbij hij ambtshalve aan het sociaal statuut der zelfstandigen werd onderworpen. Ondertussen had het RSVZ de aansluiting vernietigd en de ingekohierde bijdragen geschrapt.

Het vonnis van 28 mei 2018 stelt vast dat het beroep van de heer B. gegrond is maar dat het zonder voorwerp is geworden omdat het RSVZ zijn standpunt heeft herzien. Het hoger beroep van de heer B. is onontvankelijk bij gebrek aan belang omdat het tegen een vonnis is gericht dat voor hem in alle opzichten gunstig is.

Er is echter geen sprake van tergend en roekeloos hoger beroep aangezien de heer B. duidelijk enige moeite had om zijn weg te vinden in de procedures tegen de RSZ en het RSVZ. De heer B. wordt dus niet in de kosten veroordeeld.

T./RSVZ
Arbeidshof Gent (afdeling Gent), 4de kamer
Arrest van 7 juni 2019, A.R. 2018/AG/136
Gunstig arrest

Pensioen

- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid*
- *Zaakvoerder*
- *Beroepsinkomsten*

Bij beslissing d.d. 2 juni 2017 van het RSVZ werd aan mevrouw T. medegedeeld dat de periode van arbeidsongeschiktheid die aanving op 1 april 2014 niet meer gelijkgesteld wordt met een periode van activiteit als zelfstandige vanaf 1 januari 2015 met als reden dat haar een bezoldiging werd toegekend door o.a. verrekening van voordelen alle aard, en aldus de stopzetting van de zelfstandige activiteit tijdens haar arbeidsongeschiktheid niet werd bewezen (artikel 28, §3 van het KB van 22 december 1967).

Mevrouw T. kan niet gevolgd worden in haar redenering volgens dewelke uit de erkenning door het RIZIV van haar arbeidsongeschiktheid in de periode van invaliditeit, en de toekenning van een invaliditeitsuitkering, blijkt dat zij wel degelijk geen enkele beroepsactiviteit meer uitoefent. Er is een onderscheid tussen de noodzakelijke stopzetting van een beroepsactiviteit voor de toekenning van de arbeidsongeschiktheids- en de invaliditeitsuitkeringen voor zelfstandigen en de stopzetting van een beroepsactiviteit voor de gelijkstelling van een periode van non-activiteit in het kader van het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen.

Uit de bedrijfsinkomsten meegedeeld door de fiscus en de fiches 281.20 inkomsten 2015 en inkomsten 2016 blijkt duidelijk dat mevrouw T. inkomsten heeft ontvangen als zaakvoerder van een commerciële vennootschap.

Mevrouw T. stelt dat die inkomsten in rekening werden gebracht op basis van een foutieve aangifte.

Terecht stelt het RSVZ echter dat de beroepsinkomsten waarop de bijdragen van de verzekeringsplichtige zelfstandigen berekend worden, krachtens de geldende wettelijke en reglementaire bepalingen met name samengesteld zijn uit de beroepsinkomsten die door de administratie der directe belastingen zijn meegedeeld. De arbeidsgerechten kunnen het bedrag van die aldus meegedeelde beroepsinkomsten niet betwisten, evenmin als de omschrijving van die inkomsten op grond waarvan de belasting ten kohiere is gebracht (zie en vgl. Cass. 29 november 2010, Arr. Cass. 2010, nr. 699).

Mevrouw T. heeft niet aangetoond dat de aanslag van die inkomsten werd betwist. Het absoluut vermoeden van onderwerping aan het sociaal statuut der zelfstandigen is dan ook van toepassing.

H./RSVZ
Arbeidshof van Bergen, 6de kamer
Arrest van 14 juni 2019, A.R. 2017/AM/243
Ongunstig arrest

Pensioen

- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid*

De heer H., die werkzaam was als werkend vennoot en zaakvoerder binnen de bvba H., schortte zijn werkzaamheden op wegens ziekte met ingang van 2 december 2013. Op 12 mei 2015 vroeg hij de gelijkstelling ziekte aan vanaf het begin van zijn ziekte, d.w.z. 2 december 2013.

Bij brief van 8 oktober 2015 stelde het RSVZ hem ervan in kennis dat zijn ziekte gelijkgesteld werd, maar slechts met ingang van 1 januari 2015, waarbij het zijn beslissing als volgt motiveerde: "Voor deze periode zijn geen bijdragen verschuldigd. Bekendmaking in oktober 2014 van de kosteloosheid van uw mandaat als zaakvoerder binnen de bvba H. sinds 2 december 2013 (te lange termijn voor een terugwerkende kracht op 1 januari 2014). Bijgevolg, onderzoek en goedkeuring van de gelijkstelling ziekte vanaf 1 januari 2015".

De heer H. heeft deze beslissing betwist.

Het hof stelt vast dat een beraadslaging van de buitengewone algemene vergadering van de bvba H. van 15 januari 2014 er akte van nam dat de zaakvoerder zijn mandaat kosteloos uitoefende sinds 2 december 2013 en dat deze beslissing op 13 oktober 2014 in het Belgisch Staatsblad werd bekendgemaakt.

Deze kosteloosheid in rechte stemt overeen met een kosteloosheid in feite, voor zover het voorleggen van zijn aanslagbiljet 2015 voor de inkomsten 2014 door de heer H. bevestigt dat er in feite vanaf het begin van het jaar 2014 geen bezoldiging van bedrijfsleider is geweest.

Wat betreft de tegenstelbaarheid van de beraadslaging van de algemene vergadering van 15 januari 2014 aan het RSVZ, blijkt dat de door het vennootschapsrecht voorgeschreven formaliteiten inzake openbaarmaking bedoeld zijn om derden te beschermen die een contract met de vennootschap aangaan, maar dit is niet het geval voor het RSVZ. In dit verband werd dan ook gepreciseerd dat de datum van bekendmaking van het uittreksel van de notulen van de raden van bestuur in het Belgisch Staatsblad waarin van het ontslag akte wordt genomen, bijgevolg niet bindend is. Die datum geeft bewijskracht aan de notulen die aldus ter kennis van de derden zijn gebracht, maar ontnemt de bestuurder of de ontslagnemende zaakvoerder niet de mogelijkheid om met alle rechtsmiddelen aan te tonen dat hij niet langer werkzaam was vóór de datum van bekendmaking.

Met ingang van 1 juni 2014 (datum van inwerkingtreding van de tekst) bepaalde art. 2, § 2 van het koninklijk besluit van 19 december 1967 dat de statutaire bepalingen of beslissingen betreffende de kosteloosheid van het mandaat ten vroegste uitwerking hebben vanaf de twaalfde maand voorafgaand aan de maand waarin de bedoelde bepaling in de bijlagen bij het Staatsblad werd bekendgemaakt.

Het blijkt dat het RSVZ in zijn beslissing van 8 oktober 2015 dus met deze bepalingen rekening had moeten houden, hetgeen niet is gebeurd. Aangezien de kosteloosheid van het mandaat is verworven in rechte vanaf oktober 2013 en is bewezen in feite sinds het einde van het jaar 2013, moet de gelijkstelling worden toegestaan met ingang van 1 januari 2014.

RSVZ/T.

Arbeidshof van Luik (afdeling Namen), kamer 6-A

Arrest van 18 juni 2019, A.R. 2018/AN/184

Gunstig arrest

Pensioen

- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid*
- *Kosten*

De vordering van de heer T., die betrekking had op de toekenning van de gelijkstelling van een periode van arbeidsongeschiktheid met een periode van activiteit op grond van het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen, is een vordering die door een sociaal verzekerde wordt ingediend tegen een instelling belast met het toepassen van de wetten en verordeningen als bedoeld in artikel 581 van het Gerechtelijk Wetboek.

Zij valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 1017, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

Het RSVZ voert terecht aan dat de rechtsplegingsvergoeding die het moet betalen, moest worden vastgesteld overeenkomstig artikel 4 van het koninklijk besluit van 26 oktober 2007.

N./RSVZ

Arbeidshof Gent (afdeling Gent), 4de kamer

Arrest van 4 oktober 2019, A.R. 2018/AG/264

Gunstig arrest

Pensioen

- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid*
- *Vennootschapsbestuurder*
- *Voortzetting van het mandaat*

Door beslissing d.d. 20 juni 2017 van het RSVZ werd aan de heer N. medegedeeld dat de periode van arbeidsongeschiktheid die aanving op 1 juli 2014 niet gelijkgesteld wordt met een periode van activiteit als zelfstandige met als reden dat hem een bezoldiging werd toegekend over de jaren 2014 en 2015 door onder andere verrekening van voordelen alle aard, en aldus de stopzetting van de zelfstandige activiteit tijdens zijn arbeidsongeschiktheid niet werd bewezen (artikel 28, §3 van het KB van 22 december 1967).

Het bewijs werd geleverd dat de heer N. nog een aantal administratieve verplichtingen die met het beheer van zijn mandaat verband houden, zoals de goedkeuring van de jaarrekeningen, heeft vervuld. Dit blijkt o.a. uit het verslag van de algemene vergadering van 4 juni 2016 van de NV N.

De heer N. levert geen bewijs van het feit dat de NV N. zich niet heeft beziggehouden met een exploitatie en/of met verrichtingen van winstgevende aard. Door hem wordt immers geen bewijs geleverd van het feit dat na 1 juli 2014 de vennootschapsbijdrage niet meer werd betaald, zijnde de jaarlijkse bijdrage bestemd voor het sociaal statuut der zelfstandigen. In toepassing van artikel 88, d van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse

bepalingen is deze bijdrage enkel verschuldigd door de aan de Belgische vennootschapsbelasting of belasting der niet-inwoners onderworpen vennootschappen. De vennootschappen zijn Ingevolge de artikelen 2, § 1, 5, a) en 179 WIB 1992 enkel aan de vennootschapsbelasting onderworpen indien ze een onderneming exploiteren of zich bezighouden met verrichtingen van winstgevende aard. Door de betaling van de jaarlijkse bijdrage voor 2014 en 2015 wordt de vennootschap vermoed zich op onweerlegbare wijze bezig te houden met verrichtingen van winstgevende aard.

De beroepsinkomsten waarop de bijdragen van de verzekeringsplichtigen aan het sociaal statuut der zelfstandigen berekend worden, zijn krachtens de geldende wettelijke en reglementaire bepalingen met name samengesteld uit de beroepsinkomsten die door de administratie der directe belastingen zijn meegedeeld; het arbeidsgerecht kan het bedrag van die aldus meegedeelde beroepsinkomsten niet betwisten, evenmin als de omschrijving van die inkomsten op grond waarvan de belasting ten kohiere is gebracht (zie en vgl. Cass., 29 november 2010, Arr. Cass. 2010, hier navolgbaar). Het fiscaal vermoeden is in deze zaak dan wel degelijk toepasselijk. Het mandaat van de heer N. als bestuurder in de NV N. was een bezoldigd mandaat.

Y./RSVZ

Arbeidshof Antwerpen (afdeling Antwerpen), 5de kamer

Arrest van 4 oktober 2019, A.R. 2018/AA/473

Gunstig arrest

Pensioen

- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid*

Vanaf 4 oktober 2013 was de heer Y arbeidsongeschikt erkend door de mutualiteit. Hij deed een aanvraag om vanaf 1 oktober 2013 de gelijkstelling van een periode van arbeidsongeschiktheid met een periode van werkelijke beroepsbezigheid te bekomen, conform artikel 28 van het Koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen.

Bij administratieve beslissing van 28 oktober 2016 besliste het RSVZ dat een beroepsbezigheid uitgeoefend werd tijdens de periode van arbeidsongeschiktheid (art. 28 §3 van het KB van 22 december 1967). Uit een onderzoek van de inspectiedienst is gebleken dat de heer Y in 2014 naast de ziektevergoeding tevens een bezoldiging als bedrijfsleider gestort door de van bvba M., ontving.

Het Hof beslist dat de heer Y., tot zijn effectief ontslag als zaakvoerder in 2015, een beroepsbezigheid uitoefende, die inkomsten kon opleveren zoals bedoeld in artikel 23, § 1, 1° of 2°, of in artikel 30, 2° van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992. Deze hoedanigheid heeft een permanent karakter. De arbeidsongeschiktheid van de heer Y. had er geen invloed op. Zijn beroepsbezigheid genereerde ook effectief inkomsten. Hij ontving in 2013 € 51.477,04 bruto (€ 47.022,73 netto) als bezoldiging van de BVBA M.

Volgens de heer Y., werd dit bedrag, buiten zijn weten om, niet correct toegewezen als bezoldiging. In principe stelt dit bedrag verdoken winsten van de vennootschap voor en had dit belast moeten worden in de vennootschapsbelasting.

De heer Y. toont niet aan dat hij de aanslag heeft betwist of dat er fiscaal een rechtzetting gebeurde.

B.B./RSVZ

Arbeidshof Antwerpen (afdeling Antwerpen), 5de kamer

Arrest van 4 oktober 2019, A.R. 2018/AA/226

Ongunstig arrest

(gepubliceerd in JTT, 2019, pp. 399-401)

Pensioen

- *Bedrag*
- *Verstoting erkend door de familierechtbank*
- *Tweede huwelijk*
- *Gezinspensioen*

Aangezien de Belgische internationale openbare orde zich niet verzet tegen de uitwerking van het tweede huwelijk op het vlak van pensioenrechten, is betrokkene die met zijn tweede echtgenote samenleeft gerechtigd op een gezinspensioen.

R./SOCIALEVERZEKERINGSFONDS

Arbeidshof Gent (afdeling Brugge), 4de kamer

Arrest van 8 oktober 2019, A.R. 2014/AR/246 & 2015/AR/170

Gunstig arrest

Pensioen

- *Gelijkstelling legerdienst*

Bijdragen

- *Inning*
- *Verjaring*
- *Rechtsverwerking*

De heer R. behaalde in juni 1985 het diploma van licentiaat in de rechten en legde op 1 september 1985 de eed af als advocaat-stagiair voor het hof van beroep te Gent. Hij vervulde zijn legerdienst van 1 september 1985 tot en met 31 oktober 1986 in de eenheid van de luchtmacht te Sint-Truiden.

Hij deed een aanvraag bij het RSVZ tot het bekomen van gelijkstelling met een periode van beroepsbezigheid overeenkomstig artikel 28 § 2 van het koninklijk besluit van 22 december 1967 voor de periode waar hij zijn legerdienst vervulde.

Het RSVZ heeft deze aanvraag bij beslissing van 9 februari 1987 geweigerd omdat hij onder meer niet heeft bewezen dat hij elke beroepsactiviteit daadwerkelijk heeft stopgezet tijdens de periode waarvoor hij de gelijkstelling heeft gevraagd (verplichte baliebijdrage betaald en fiscaal in mindering gebracht als beroepskost, factuur betaald voor de inrichting van zijn

kantoor, bedrijfsverlies, geen verzoek aan de stafhouder om zijn stage te schorsen, opneming op het tableau drie jaar na zijn inschrijving als stagiair).

De wijzigingen aan artikel 31 van het koninklijk besluit van 22 december 1967 door het koninklijk besluit van 21 juli 2016 hebben niet geleid tot de onvoorwaardelijke gelijkstelling met een periode van beroepsbezigheid als zelfstandige wegens oproeping onder de wapens voor eenieder die zijn legerdienst heeft vervuld.

Het RSVZ heeft op 24 november 2014 een getuigschrift afgeleverd op naam van de heer R. waarin werd vermeld dat volgende gegevens werden gevonden in het Algemeen Repertorium der Zelfstandigen, meer bepaald dat “de periode van 1 september 1985 tot 30 september 1986” gelijkgesteld is. Het is onduidelijk hoe het RSVZ ertoe gekomen is om een getuigschrift met dergelijke inhoud af te leveren.

Zelfs al zou het afleveren van het getuigschrift van 24 november 2014 met de vermelding van de gelijkstelling worden beschouwd als een handeling die strijdig is met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur kan dit er niet toe leiden dat aan de heer R. rechten worden toegekend waarop hij op basis van de wettelijke bepalingen geen aanspraak kan maken (zie o.m. Cass. 30 oktober 2000, J.T.T. 2000, 497; Cass. 14 juni 1999, J.T.T. 1999, 384).

De verjaring van de vordering voor de inning van de bijdragen, intresten en aanhorigheden voor het vierde kwartaal 1985, het eerste, tweede en derde kwartaal van 1986 en het vierde kwartaal van 1987 werd overeenkomstig artikel 2244 §1 eerste lid Burgerlijk Wetboek gestuit door de betekening van de dagvaarding op 13 november 1989 aan appellant die strekte tot zijn veroordeling tot betaling van de voornoemde bijdragen, verhogingen, kosten en intresten.

Er moest gewacht worden op de wet van 25 juli 2008 opdat vanaf 1 september 2002, door de toevoeging in artikel 2244 §1, tweede lid Burgerlijk Wetboek uitdrukkelijk bepaald werd dat “een dagvaarding voor het gerecht stuit de verjaring tot het tijdstip waarop een definitieve beslissing wordt uitgesproken.”

Evenwel werd reeds vóór deze wijziging van artikel 2244 Burgerlijk Wetboek door de rechtspraak, die door het hof wordt bijgetreden, aangenomen dat de stuiting van de verjaring voortduurt tijdens het gehele geding, zijnde tot de dag van de uitspraak van het vonnis of arrest dat een einde maakt aan het geding (zie om. Cass. 24 april 1992, R.W. 1992-93, 236; Cass. 30 juni 1997, J.T.T. 1997, 437 en Cass. 12 maart 2008, RW 2009-10, 928).

Er is geen sprake van rechtsverwerking ingevolge het niet activeren van de procedure gedurende 22 jaar door het verzekeringsfonds.

Niet alleen wordt de rechtsverwerking niet aanvaard als een algemeen rechtsbeginsel maar bovendien raken de bepalingen betreffende de verzekeringsplicht in het sociaal statuut van de zelfstandigen de openbare orde.

V. D. V./RSVZ
Arbeidshof Gent (afdeling Brugge), 4de kamer
Arrest van 8 oktober 2019, A.R. 2018/AR/81
Gunstig arrest

Pensioen

- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid*
- *Gedeeltelijke hervatting met toestemming van de adviserende arts*
- *Gevolgen*

De heer V. werd met ingang van 14 juli 2015 arbeidsongeschikt erkend. De periode met ingang van 1 oktober werd gelijkgesteld met een periode van activiteit als zelfstandige voor onbepaalde tijd. De adviserende arts van het ziekenfonds heeft de heer V. toestemming verleend om met ingang van 19 mei 2016 tot 15 juni 2016 een beroepsactiviteit uit te oefenen gedurende maximaal 16 uur per week. De toestemming werd verlengd tot 15 december 2016.

De periode van arbeidsongeschiktheid werd met ingang van 1 april 2016 niet meer gelijkgesteld omdat er een hervatting van beroepsbezigheid als zelfstandige op 19 mei 2016 is.

Luidens artikel 28 § 3 tweede lid van het koninklijk besluit van 22 december 1967 kan geen enkele periode worden gelijkgesteld indien de belanghebbende in de loop hiervan een beroepsbezigheid heeft uitgeoefend of hervat.

Het gedeeltelijk hervatten van een zelfstandige beroepswerkzaamheid met toestemming van de adviserende arts van het ziekenfonds zoals bepaald in artikel 23 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 heeft immers niet tot gevolg dat deze beroepsactiviteit niet dient te worden aangezien als de hervatting van een beroepsactiviteit.

D./RSVZ
Arbeidshof van Brussel, 10de kamer
Arrest van 8 november 2019, A.R. 2017/AB/1102
Gunstig arrest

Pensioen

- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid*
- *Gedeeltelijke hervatting met toelating van de adviserend arts*
- *Gevolgen*

Handvest van de sociaal verzekerde

- *Informatieplicht*
- *Gevolgen*

De heer D., zelfstandig fotoreporter in hoofdberoep, wordt vanaf 01/07/2013 erkend als arbeidsongeschikt. Vanaf 15/09/2014 hervat hij zijn activiteit deeltijds, met het akkoord van de adviserend arts van zijn ziekenfonds. Bij beslissing van 18/11/2016 deelt het RSVZ aan de heer D. mee dat hij de gelijkstelling niet meer geniet vanaf 01/10/2014, omdat een activiteit als

zelfstandige (deeltijds) wordt uitgeoefend. De heer D. gaat in beroep tegen deze beslissing en, aangezien zijn vordering ongegrond wordt verklaard, stelt hij hoger beroep in.

Het Hof herinnert eraan dat de gedeeltelijke hervatting van de beroepsactiviteit met de toestemming van de adviserend arts op grond van artikel 23bis van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 geen toegelaten activiteit vormt als beoogd door artikel 28, § 3, lid 4, van het koninklijk besluit van 22 december 1967, wat het behoud van de gelijkstelling betreft. De beslissing van de adviserend arts van het ziekenfonds heeft enkel betrekking op de toekenningsvoorwaarden van de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen.

De heer D. roept tevens de informatie- en adviesplicht in waartoe de instellingen van sociale zekerheid gehouden zijn krachtens artikel 3 van de wet van 11 april 1995, waarbij hij doet gelden dat hij noch door het RSVZ noch door de adviserend arts van zijn ziekenfonds werd ingelicht over de gevolgen van de gedeeltelijke hervatting van zijn activiteit op het voordeel van de gelijkstelling.

Het Hof wijst er enerzijds op dat de heer D. een verklaring op eer heeft ingevuld waarin zijn aandacht werd gevestigd op de vereiste van een volledige stopzetting van elke beroepsactiviteit, en anderzijds dat hij het RSVZ niet heeft ingelicht over de hervatting van zijn activiteit en evenmin heeft bevraagd over de gevolgen.

Zelfs als men zou aannemen dat het RSVZ zijn informatie- en adviesplicht niet is nagekomen, hetgeen niet is aangetoond, zou er niet uit volgen dat de heer D. de gelijkstelling zou kunnen blijven genieten terwijl hij de voorwaarden voor het verkrijgen van een dergelijke gelijkstelling niet meer vervult.

M./RSVZ

Arbeidshof van Brussel, 10de kamer

Arrest van 8 november 2019, A.R. 2017/AB/853

Gunstig arrest

Bijdragen

- *In aanmerking te nemen beroepsinkomsten*
- *Door de Administratie der Directe Belastingen vastgestelde inkomsten*

Kosten

- *Complexiteit van de zaak (art. 1022, 3e lid, Gerechtelijk Wetboek)*
- *Het arrest is gewezen op verwijzing na cassatie (Cass., 3e k., 29 nov. 2010).*

Het bevestigt dat de beroepsinkomsten die voor de berekening van de bijdragen in aanmerking moeten worden genomen, deze zijn die de Administratie der Directe Belastingen heeft vastgesteld of, bij betwisting, die welke de overheid of het gerecht die kennisnemen van het fiscaal verhaal, bij het einde van het geschil vastleggen. De sociale gerechten mogen het bedrag noch de omschrijving van de bedrijfsinkomsten die door de Administratie der Directe Belastingen meegedeeld worden, in vraag stellen.

Het RSVZ verzocht op grond van artikel 1022, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek om de rechtsplegingsvergoeding te verhogen tot het dubbele van de basisrechtsplegingsvergoeding, om reden van de complexiteit van de zaak (cassatie).

Het Hof bevestigt dat het criterium van de complexiteit van de zaak in aanmerking zou kunnen worden genomen maar dat de twee partijen de kosten voor hun verdediging die verband houden met de gerechtelijke ontwikkelingen, hebben moeten dragen, zonder dat ze aan de heer M. kunnen worden toegerekend. Het Hof meent dat het bijgevolg onredelijk zou zijn om de vergoeding op het dubbele van zijn basisbedrag vast te leggen en dat ze op het basisbedrag dient te worden vastgelegd.

Vijfde deel: Vonnissen van de arbeidsrechtbanken

N./RVA-BELGISCHE STAAT-RSVZ

Franstalige arbeidsrechtbank van Brussel, 17de kamer

Vonnis van 8 januari 2019, A.R. 14/7267/A

Gunstig vonnis

Verzekeringsplicht

- *Beëdigd vertaler*

De rechtszaak is initieel aangespannen tegen een beslissing van de RVA na de aansluiting van mevrouw N. als zelfstandige. Deze aansluiting heeft tot gevolg dat de beslissingen van de RVA zijn herzien en de onderbrekingsuitkeringen zijn teruggevorderd. Het RSVZ is vrijwillig tussengekomen.

Mevrouw N. is werkneemster sinds 2015. Zij had onderbrekingsuitkeringen bekomen, eerst in het kader van een halftijds ouderschapsverlof en daarna in het kader van een halftijds tijdskrediet.

Bij brief van 13 maart 2012 vroeg het RSVZ aan mevrouw N. om een vragenlijst in te vullen, omdat het over inkomsten van zelfstandige in 2011 geïnformeerd werd door de Administratie der belastingen.

Op het op 26 maart 2012 ingevulde formulier heeft mevrouw N., die de Armeense nationaliteit heeft, verklaard dat zij sinds 2003 vertalingen maakt voor de rechtbank van eerste aanleg te Brussel als beëdigd vertaalster, dat zij nooit de drempel heeft overschreden, dat zij overigens werkneemster is en dat het gaat om occasionele prestaties. Idem in 2013.

Bij aangetekend schrijven van 20 augustus 2013 heeft het RSVZ mevrouw N. in gebreke gesteld om zich aan te sluiten bij een socialeverzekeringsfonds voor zelfstandigen. Bij brief van 17 december 2013 heeft de Nationale Hulpkas mevrouw N. ervan ingelicht dat zij op 20 augustus 2013 aangesloten werd als zelfstandige (in bijberoep) sinds 1 januari 2008.

De rechtbank gaat de wettigheid onderzoeken van de beslissing van het RSVZ over de verzekeringsplicht in het sociaal statuut der zelfstandigen.

Hij stelt vast dat mevrouw N. haar activiteit niet heeft uitgeoefend krachtens een arbeidsovereenkomst en niet krachtens een statuut. Ook het winstoogmerk van de activiteit is vastgesteld.

Tot slot is de rechtbank van oordeel dat de activiteit van mevrouw N. niet kan worden gelijkgesteld met een occasionele activiteit en a fortiori niet met een toevallige, geïsoleerde daad. Het betrof integendeel een gewoonlijke en regelmatige activiteit, die mevrouw N. gedurende meerdere jaren, sinds minstens 2002, heeft voortgezet en herhaald en die zij permanent aanbod, ook al waakte zij erover een bepaald bedrag aan inkomsten niet te overschrijden.

Voorts merkt de rechtbank op dat mevrouw N. haar inkomsten zelf heeft aangegeven als "baten van vrije beroepen, ambten, posten of andere bezigheden". De fiscale administratie heeft ermee ingestemd om de door mevrouw N. als zodanig aangegeven inkomsten zo te belasten. Het RSVZ kon bijgevolg de fiscale kwalificatie die een statuut van zelfstandige impliceert niet meer ter discussie stellen.

X/RSVZ

Arbeidsrechtbank van Luik (afdeling Neufchâteau), 2de kamer

Vonnis van 28 januari 2019, A.R. 17/327/A

Gunstig vonnis

(gepubliceerd in Social Eye News van 19 september 2019

(www.socialeye.kluwer.be)

Pensioen

- *Opening van de rechten*
- *Bijberoep*
- *Gemengde loopbaan werknemer en zelfstandige in Luxemburg en in België*
- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid in het stelsel van de loontrekkenden in Luxemburg*
- *Verordening nr. 1408/71*

De heer X. was aangesloten van 1 januari 1963 tot 31 december 1968 en vervolgens van 1 oktober 1979 tot 30 december 1980. De bijdragen van de eerste jaren (tot het vierde kwartaal 1966) werden niet betaald en zijn verjaard. Voor de tweede aansluitingsperiode heeft X. bijdragen betaald voor een activiteit in bijberoep.

Tussen 1968 en 1980 werkte hij als grensarbeider in het Groothertogdom Luxemburg en hij heeft in 1970 en in 1977 en 1978 nog korte periodes als loontrekkende in België.

In 1980 was hij het slachtoffer van een arbeidsongeval in Luxemburg en werd een arbeidsongeschiktheid van meer dan 66 % aanvaard, die aanleiding gaf tot de toekenning van een invaliditeitspensioen. Deze ongeschiktheid werd erkend door het RIZIV, dat, na eerst vergoedingen te hebben betaald, deze terugbetaald kreeg toen het recht werd geopend in Luxemburg.

De heer X. betwist de berekening van zijn pensioen als zelfstandige.

Op nationaal vlak herinnert de rechtbank eraan dat vanaf 1957 de betaling van de bijdragen in aanmerking wordt genomen, gelet op de wetgeving die destijds van toepassing was en dat vanaf 1968 het koninklijk besluit nr. 38 daarvoor in de plaats is gekomen, dat eveneens de betaling van de verschuldigde bijdragen als regel oplegt.

De zelfstandige is, in het geval van de uitoefening van een bijberoep, lagere sociale bijdragen verschuldigd dan de minimumbijdragen die verschuldigd zijn voor een hoofdberoep en bouwt door de betaling van zijn bijdragen geen sociale rechten op in de sectoren van de sociale zekerheid. De gestorte bijdragen dragen bij tot het evenwicht van het stelsel der zelfstandigen en zijn gebaseerd op een solidariteitsprincipe.

De rechtbank concludeert er het volgende uit:

- voor de periode die gedekt wordt door de verminderde bijdragen, wordt geen recht op pensioenprestaties geopend;
- voor de periode van erkenning inzake invaliditeit in Luxemburg heeft de heer X. geen bijdragen meer betaald in België. Aangezien hij gedurende de kwartalen voorafgaand aan het ongeval niet als zelfstandige wordt beschouwd, kan hij dus geen gelijkstelling wegens ziekte genieten.

Op Europees vlak verwijst de rechtbank naar het arrest Hervein en onderstreept daarbij dat het Verdrag een werknemer niet garandeert (overweging nr. 51) dat de uitbreiding van zijn activiteiten in meer dan een lidstaat of de overdracht ervan naar een andere lidstaat op vlak van de sociale zekerheid neutraal is.

Voor de gelijkstelling van de periode van invaliditeit werd de in Luxemburg erkende invaliditeit aanvaard door België, maar was Verordening nr. 1408/71 op het ogenblik van het ongeval nog niet van toepassing op de zelfstandigen, zodat de eiser niet de erkenning van zijn invaliditeit in de regeling voor loontrekkenden kan vragen in de regeling voor zelfstandigen. Bovendien moet hij voldoen aan de voorwaarden voor gelijkstelling volgens de nationale wetgeving.

De rechtbank besluit dus tot de verwerping van de vordering.

Q/RSVZ

Arbeidsrechtbank van Luik (afdeling Luik), 2de kamer

Vonnis van 25 februari 2019, A.R. 17/2877/A

Ongunstig vonnis

Pensioen

- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid*
- *Activiteit uitgeoefend voor haar vergoedend karakter*

De heer Q. wordt als arbeidsongeschikt erkend sinds 10 maart 2014 en geniet de gelijkstelling wegens ziekte sinds 1 april 2014, aangezien hij de stopzetting van zijn activiteiten binnen de bvba M. Q. heeft aangetoond.

Hij heeft echter een publiek mandaat uitgeoefend binnen een autonoom gemeentebedrijf van 3 december 2012 tot 25 september 2015, datum van zijn ontslag. Voor dat mandaat heeft hij beroepsinkomsten ontvangen van 30 euro bruto per jaar in 2014 en in 2015.

Hij heeft tevens een mandaat van gemeenteraadslid uitgeoefend in zijn gemeente, waarvoor hij presentiegelden heeft ontvangen van 1050 euro bruto voor zijn deelname aan een enkele jaarlijkse vergadering.

Het RSVZ heeft geoordeeld dat het ging om een beroepsactiviteit en heeft dus het voordeel van de gelijkstelling van de heer Q. ingetrokken.

De rechtbank meent dat, inzake het sociaal statuut der zelfstandigen, het begrip beroepsactiviteit moet worden verstaan als een activiteit die beroepsinkomsten kan voortbrengen, zelfs als in de feiten geen of onvoldoende winsten worden gerealiseerd.

Daaruit volgt dat het feit dat een activiteit een zekere regelmaat vertoont en vergoed wordt, niet de enige voorwaarden zijn waaraan ze moet voldoen om als beroepsactiviteit te worden gekwalificeerd in de zin van de wet. Om de geest van de wet na te leven, moet de activiteit bovendien uitgeoefend worden voor en omwille van haar vergoedend karakter.

De rechtbank meent dat dit in casu zeker niet het geval is en zegt voor recht dat de heer Q. de gelijkstelling kan genieten.

C. – E. & S. NV, C. – S.-T. N.-EU R. NV ET ALII/RSVZ
Franstalige arbeidsrechtbank van Brussel, 11de kamer
Vonnis van 18 maart 2019, A.R. 18/1468/A
Ongunstig vonnis

Verzekeringsplicht

- *Publieke mandatarissen*

D. is de Belgische openbare kredietverzekeraar. Het betreft een openbare instelling.

De heren T., V. en J. maken deel uit van het Executive Committee van D. Ze werden benoemd door de Koning, overeenkomstig artikel 17 van de wet van 31 augustus 1939. De heer M. oefent ook reeds verscheidene jaren en onder het werknemersstatuut een functie uit.

D. is oprichter en aandeelhouder (respectievelijk aan 100% en 99,99%) van C. – E. & S. nv en van C. – S.-T. N.-EU R. nv. Deze twee nv's zijn dus dochterondernemingen van D.

De heer T. oefent een mandaat van bestuurder uit binnen C. – E. & S. nv sinds 2010 en binnen C. – S.-T. N.-EU R. nv sinds 2004. De heer V. oefent een mandaat van bestuurder uit binnen C. – E. & S. nv en binnen C. – S.-T. N.-EU R. nv sinds 2012. De heer J. oefent een mandaat van bestuurder uit binnen C. – E. & S. nv en binnen C. – S.-T. N.-EU R. nv sinds 2014. De heer M. oefent een mandaat van bestuurder uit binnen C. – E. & S. nv sinds 2014.

De wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut organiseert een toezicht (uitgeoefend door regeringscommissarissen) op die openbare instellingen, waaronder D., omdat ze een bijzonder vermogen van de Staat beheren.

Als moedermaatschappij moet D. erover waken dat zijn dochterondernemingen correct het beleid volgen dat zij vastlegt en waakt er dus over om binnen de raad van bestuur van haar dochterondernemingen vertegenwoordigd te zijn.

De rechtbank onderzoekt de situatie van de bestuurders en beschouwt hierbij dat ze onder de problematiek van de getrapte mandaten valt: een persoon is belast met een mandaat in een instelling A, uit hoofde van de functies die hij uitoefent binnen een administratie of een openbare instelling, of in hoedanigheid van vertegenwoordiger van deze administratie, van deze instelling of van een representatieve organisatie (zijn instelling van oorsprong).

Diezelfde persoon wordt vervolgens door die instelling A belast met een tweede mandaat binnen een instelling B. Indien dit tweede mandaat wordt uitgeoefend uit hoofde van de oorspronkelijke functies van de betrokkene bij zijn instelling van oorsprong, is artikel 5bis van het KB nr. 38 van 27 juli 1967 van toepassing (A.H. Luik, 27 april 1993).

De rechtbank concludeert eruit dat de heren T., V., J. en M. de uitzondering moeten genieten waarin dat artikel 5bis voorziet en dat C. – E. & S. nv en C. – S.-T. N.-EU R. nv aan artikel 3 van de wet van 13 juli 2005 zijn onderworpen.

F./RSVZ ET ALII

Arbeidsrechtbank van Luik (afdeling Luik), 2de kamer Vonnis van 25 maart 2019, A.R. 17/1964-2860-2939/A Neutraal vonnis

Pensioen

- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid*
- *Bedrieglijk opzet*

Op 30 september 2016 stelde de Dienst voor administratieve controle van het RIZIV vast dat de heer F. de functie had uitgeoefend van bestuurder-zaakvoerder van de bvba A., van 03/03/2010 tot aan het faillissement ervan dat op 04/07/2013 uitgesproken werd. De heer F. heeft via de bvba JF C. van 29/03/2013 tot 31/03/2016 zijn activiteit voortgezet als feitelijke zaakvoerder.

Het geschil heeft betrekking op de toepassing van de verjaring van twee jaar en niet van vijf jaar, in geval van bedrieglijk opzet (artikel 174 van wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen).

Volgens de leer van het Hof van Cassatie kan het feit dat men uitkeringen blijft ontvangen terwijl men zich in een situatie bevindt, zoals een werkhervatting, waarvan men weet, of zou moeten weten dat er daardoor geen recht op uitkeringen meer is, echter niet worden beschouwd als een bedrieglijke handeling (in die zin: Cass 4/01/1993 Pas., 1993,3, Cass. (3e k. F.) 4 dec. 2006- A.R. nr. 8.05. 0071F., zie tevens arrest arbeidshof Bergen 23/05/2003, AR 16604).

De rechtbank is van oordeel dat uit de door het RIZIV verzamelde elementen duidelijk blijkt dat:

- de heer F. zijn activiteiten van bestuurder-zaakvoerder van de bvba A. heeft voortgezet nadat hij arbeidsongeschikt werd, en dit tot aan het faillissement van de onderneming dat uitgesproken werd op 4 juli 2013;
- hij zich er terdege van bewust was dat hij zijn arbeidsongeschiktheidsuitkeringen niet kon cumuleren met een beroepsbezigheid en dat hij na het faillissement van de bvba A. activa van een andere vennootschap heeft overgenomen en een nieuwe vennootschap heeft opgericht, waarbij hij zich organiseerde om er de leiding van uit te oefenen met alle prerogatieven van een zaakvoerder, zonder echter als zodanig officieel in de openbaarheid te komen.

Op het inlichtingenblad dat op 17 november 2010 is teruggezonden, heeft de heer F. geen melding gemaakt van zijn activiteit, hij heeft gewoonweg verzuimd te antwoorden op de gestelde vragen met betrekking tot de voortzetting van een activiteit.

Het is zeer waarschijnlijk dat dit verzuim niet onschuldig is, maar aangezien kwade trouw niet kan worden vermoed, kan de rechtbank dit niet in aanmerking nemen om het bestaan van bedrieglijk opzet te bepalen.

Het komt toe aan het ziekenfonds om zich niet tevreden te stellen met dergelijk verzuim en de heer F. te verzoeken om zijn aangifte te vervolledigen.

De verjaring van twee jaar moet dus worden toegepast voor de uitkeringen die werden ontvangen tot 23 juli 2013 en de verjaring van vijf jaar voor de periode daarna, aangezien de heer F. vanaf die datum een situatie heeft opgezet die hem in staat heeft gesteld zijn activiteiten voort te zetten terwijl zij voor de ogen van zijn verzekeringsinstelling verborgen bleef.

S BVBA- R/P VZW

Arbeidsrechtbank van Luik (afdeling Verviers), 2de kamer

Vonnis van 5 april 2019, A.R. 18/337/A

Gunstig vonnis

Verzekeringsplicht

- *Vennootschapsmandataris*
- *Werkend vennoot*
- *Hoofdelijke aansprakelijkheid van de vennootschap voor alle bijdragen die verschuldigd blijven*

De heer R. roept voor de rechtbank in dat hij nooit zaakvoerder of werkend vennoot van de bvba S. is geweest en dat zijn inkomsten van zelfstandige voortkomen uit de bvba F.

De rechtbank stelt vast dat het dwangbevel dat door het socialeverzekeringsfonds van de heer R. werd uitgevaardigd, verantwoord is door het feit dat de heer R. vennoot of mandataris is van zowel de bvba S. als de bvba F.

Wat de hoedanigheid van werkend vennoot van de bvba S. betreft, herinnert de rechtbank eraan dat er geen vermoeden aan die hoedanigheid is verbonden en dat het dus aan het fonds toekomt om niet alleen de hoedanigheid van werkend vennoot te bewijzen maar ook de uitoefening van een activiteit met als doel het geïnvesteerde kapitaal te doen renderen.

De verzekeringsplicht op grond van het fiscaal criterium is niet van toepassing, aangezien er geen inkomsten zijn gedurende de jaren die in het dwangbevel zijn beoogd. De verhoren in het kader van de sociale wetten laten niet toe om te besluiten dat de heer R. een werkelijke beroepsactiviteit uitoefende binnen de bvba S.

De rechtbank kan geen enkel argument afleiden uit de verklaring van stopzetting van activiteit die door de heer R. werd opgesteld: de materie is van openbare orde en dus is inzake bewijs de bekentenis nooit toegelaten.

De rechtbank neemt de verzekeringsplicht van de heer R. als werkend vennoot van de bvba S. dus niet in aanmerking.

Wat de hoedanigheid van zaakvoerder binnen de bvba F. betreft, levert de heer R. niet het bewijs van afwezigheid van gewoontelijke activiteit noch van afwezigheid van winstoogmerk in hoofde van de bvba F. Hij voert niet aan dat hij gehandeld heeft voor de rekening van een derde in het kader van een band van ondergeschiktheid. De activiteit is in België gelokaliseerd.

Het mandaat van zaakvoerder doet de uitoefening van een zelfstandige activiteit vermoeden. De heer R. blijft in gebreke om dat vermoeden te weerleggen. In zijn hoedanigheid van

hoofdaandeelhouder (90 aandelen op honderd) en zaakvoerder van de bvba F., oefende de heer R. een werkelijke, gewoonlijke en regelmatige beroepsactiviteit uit tot zijn ontslag op 29 juli 2016 en is hij bijgevolg verzekeringsplichtig.

Wat de hoofdelijke aansprakelijkheid van de bvba S. betreft, herinnert de rechtbank eraan dat de rechtspraak beschouwt dat de "tekst van artikel 15 § 1 lid 3, KB nr.38 van 27 juli 1967, duidelijk is: de rechtspersonen zijn gehouden tot de betaling van alle sociale bijdragen die hun vennoten of mandatarissen verschuldigd zijn, ongeacht de diversiteit van hun activiteiten. Hier anders over beslissen zou het mechanisme van de hoofdelijke aansprakelijkheid onuitvoerbaar of inefficiënt maken, in zoverre de inkomsten van zelfstandige en de aftrekbare beroepskosten globaal worden beschouwd, zonder onderscheid in de oorsprong ervan. Dit principe wordt door de volledige rechtspraak bekrachtigd (Cass., 3e kamer, 6 juni 1988, Pas., 1988, I, p. 1191; Arbh. Brussel, 14 maart 2014, A.R. 2013/AB/410, raadpleegbaar op www.juridat.be; Arbh. Brussel, 23 mei 2013, A.R. 2012/AB/782, raadpleegbaar op www.juridat.be."

De bvba S. blijft dus hoofdelijk aansprakelijk met de heer R. voor de betaling van de bijdragen die via dwangbevel door zijn fonds worden gevorderd.

G.-F./FOD SOCIALE ZEKERHEID

Arbeidsrechtbank van Henegouwen (afdeling La Louvière), 8ste kamer

Vonnis van 17 mei 2019, A.R. 18/258/A

Neutraal vonnis

Commissie voor vrijstelling

- *Bevoegdheid van de rechtbank*
- *Uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen*

Mevrouw F. en de heer G. gaan in beroep tegen de beslissingen van de Commissie voor vrijstelling van bijdragen van 5 oktober 2017 en voeren daarbij de schending aan van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen.

De rechtbank herinnert eraan dat de zelfstandige tegen een dergelijke beslissing beroep kan instellen bij de arbeidsrechtbank. Aldus zal de rechtbank waarbij het beroep is ingesteld, overgaan tot een controle van de interne en externe wettigheid van de bestreden beslissing. De rechtbank kan de beslissing van de Commissie vernietigen, maar kan niet in de plaats treden van de Commissie om zich uit te spreken over de aanvraag om vrijstelling van de zelfstandige.

De rechtbank stelt vast dat de door de Commissie voor vrijstelling gevolgde procedure regelmatig is.

Vervolgens is de rechtbank van oordeel dat de motivering van de betwiste beslissingen voldoet aan de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, omdat het onderzoek van de Commissie gebaseerd is op objectieve elementen en ernstig lijkt. De motivering is afdoende en niet tegenstrijdig.

D. V./FOD SOCIALE ZEKERHEID
Arbeidsrechtbank Gent (afdeling Gent), kamer G5,
Vonnis van 21 mei 2019, A.R. 18/1221/A
Neutraal vonnis

Commissie voor vrijstelling

- *Vrijstelling bijdrage*
- *Laattijdige aanvraag*

Mevrouw D.V. werd met ingang van 1 november 2005 invalide verklaard voor onbepaalde duur (vermindering van het verdienvermogen van ten minste 66%). Op 5 november 2015 startte zij een zelfstandige activiteit in bijberoep en ze sloot zich aan in die hoedanigheid. Omdat de zelfstandige activiteit niet succesvol bleek, zette zij haar bijberoep en bijhorende aansluiting een klein jaar later stop.

Met een brief van 9 oktober 2017 liet haar verzekeringsfonds aan haar weten dat een wijziging aan haar loopbaan werd doorgevoerd: de aansluiting voor de kwartalen 4/2015, 1/2016 en 2/2016 werd gewijzigd van bijberoep naar hoofdberoep. Op basis hiervan werd de door eisende partij verschuldigde bijdrage opnieuw berekend.

Mevrouw D. V. betwistte dit, maar gaf tevens met een brief van 8 december 2017 te kennen, onder alle voorbehoud, een aanvraag tot vrijstelling in te dienen. Deze aanvraag werd uiteindelijk geregistreerd op 18 januari 2018. Op 18 oktober 2018 besliste de Commissie voor Vrijstelling van Bijdragen dat de aanvraag laattijdig was (buiten de twaalf maanden vanaf de eerste dag van het kalenderkwartaal dat volgt op datgene waarop de door de aanvraag beoogde voorlopige bijdrage betrekking heeft).

Het beroep tegen een beslissing van de Commissie voor Vrijstelling van Bijdragen behoort tot de rechtsmacht van de hoven en de rechtbanken. Aangezien de betwiste beslissing van die commissie van discretionaire aard is, wordt evenwel enkel een wettigheidstoezicht uitgeoefend (Arbh. Brussel 23 mei 2013, JTT 2013, afl. 1163, 307).

In casu is er enkel sprake van een rechtzetting van bijberoep naar hoofdberoep. Er dient bijgevolg toepassing te worden gemaakt van artikel 88 §2,2° a) van het KB 19 december 1967. Het enkele feit dat mevrouw D. V. pas op 9 oktober 2017 kennis kreeg van het feit dat ze aangesloten diende te worden als zelfstandige in hoofdberoep, heeft geen invloed op de aanvang van de termijn.

Los van de vraag of het verzekeringsfonds een fout maakte, is deze rechtzetting op het ogenblik dat de termijn om vrijstelling aan te vragen reeds verstreken was, immers te wijten aan het verzuim van mevrouw D. V. om zich bij aanvang van haar activiteit in de juiste hoedanigheid aan te sluiten. Niets belet de Koning de aanvang en duur van de termijn om vrijstelling aan te vragen dermate vast te stellen dat de zelfstandigen die zich niet (correct) of laattijdig bij een socialeverzekeringsfonds hebben aangesloten, geheel of nagenoeg geheel verstoken zijn van de mogelijkheid om vrijstelling aan te vragen (Vgl. RvSt. 19 januari 1998, nr. 70.875, www.raadvst-consetat.be).

RSVZ/B.-ONE

Arbeidsrechtbank van Luik (afdeling Luik), 2de kamer

Vonnis van 27 mei 2019, A.R. 17/4738/A

Ongunstig vonnis

Verzekeringsplicht

- *Publieke mandataris*

Wat betreft de hoedanigheid van vertegenwoordiger van het Rijk, van een gemeenschap, van een gewest, van een gemeente of van een openbare instelling, heeft de tekst van art. 5bis KB nr. 38 van 27 juli 1967 geen enkele voorwaarde vastgelegd inzake de aanwijzing van die laatsten.

Er mag dan ook geen onderscheid gemaakt worden, op straffe van toevoeging aan de wet.

Wanneer de bevoegde overheid een persoon de hoedanigheid geeft om haar te vertegenwoordigen binnen een overheidsinstelling, zijn de voorwaarden van artikel 5bis vervuld en is er geen verzekeringsplicht in het sociaal statuut van de zelfstandigen.

De rechtbank heeft geoordeeld dat de brief van 30 juli 2012 van de minister, waarin uitdrukkelijk wordt bevestigd dat de leden van de raad van bestuur van de RVA die door de regering van de Franse gemeenschap worden benoemd, wel degelijk gemandateerd zijn om er de Fédération Wallonie-Bruxelles te vertegenwoordigen, ondubbelzinnig is.

M./RSVZ

Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel, 14de kamer

Vonnis van 11 juni 2019, A.R. 18/1534/A

Gunstig vonnis

Pensioen

- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid*
- *Bestuurder*
- *Beroepsinkomsten*
- *Aanvraag voor een andere periode*

Op 09.11.2012 verzocht de heer M. om de gelijkstelling wegens ziekte met ingang van 01.07.2012. Hij verklaarde dat hij sedert 21.05.2012 het zelfstandig beroep (bestuurder van NV B.) niet meer uitoefende. Bij beslissing van 03.01.2013 werd de periode van arbeidsongeschiktheid vanaf 01.07.2012 gelijkgesteld met een periode van bezigheid als zelfstandige. Met de bestreden beslissing werd deze toekenning vanaf 01.01.2014 ingetrokken.

Het staat blijkens de stukken vast dat de heer M. voor de inkomstenjaren 2014 en 2015 belast werd op een bezoldiging als bedrijfsleider (in de vorm van een voordeel van alle aard). De heer M. heeft voor het inkomstenjaar 2014 bezwaar aangetekend, maar dit werd verworpen, om reden van het nalaten van het indienen van controleerbare bewijsstukken. Voor het inkomstenjaar 2015 werd zelfs geen poging ondernomen om bezwaar in te dienen.

Op basis van de fiscale gegevens staat het derhalve vast dat het mandaat van de heer M. in 2014 en 2015 niet kosteloos werd uitgeoefend, zodat hij het vermoeden van artikel 3, § 1

vierde lid KB nr. 38 niet weerlegt. Het argument van de heer M. dat hij in de fysieke onmogelijkheid was om dit mandaat uit te oefenen, heeft dan ook geen belang: ook Inkomsten die hij verkregen heeft door middel van de inspanningen van de werkende bediende dienen immers in aanmerking te worden genomen.

De heer M. vraagt de gelijkstelling vanaf 1 januari 2016 op basis van de elementen van het dossier, minstens vanaf 01.04.2017 gelet op het op 28.02.2017 uitgesproken faillissement van NV B.

Uit de samenlezing van art. 29, § 1, 1° en 13 ARP volgt dan ook dat er slechts een (nieuwe) gelijkstelling vanaf 01.01.2016 dan wel 01.04.2017 kan zijn, indien de heer M. zijn bijdragen heeft betaald respectievelijk voor het laatste kwartaal van 2015 dan wel voor het eerste kwartaal van 2017. Het bewijs van betaling van deze bijdragen ligt niet voor.

D. B./RSVZ

Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel, 14de kamer

Vonnis van 11 juni 2019, A.R. 18/1292/A

Gunstig vonnis

Pensioen

- *Gelijkstelling militaire dienst*
- *Per kwartaal*
- *Discriminatie ten aanzien van het stelsel van werknemers*

Krachtens artikel 28 § 5, 2° ARP gaan de gelijkstellingen slechts in vanaf de eerste dag van het kwartaal van onderwerping volgend op de datum waarop de voorwaarden tot gelijkstelling zijn vervuld: enkel vanaf het begin van een kwartaal kan er dus sprake zijn van een gelijkstelling. De heer D. B. vervulde zijn militaire dienst vanaf 08.08.1978: de eerste dag van het daarop volgende kwartaal was 01.10.1978. Er kon dus slechts sprake zijn van een gelijkstelling vanaf 1 oktober 1978.

Vanaf 30.05.1979 sloot de heer D. B. zich aan als zelfstandige in hoofdberoep. Krachtens artikel 28 § 6, 1°, b ARP neemt iedere gelijkstelling een einde bij de aanvang van het kwartaal van onderwerping waarin een bezigheid als zelfstandige wordt hervat. Het kwartaal waarin de aanvang van de zelfstandigenactiviteit gebeurde, ving aan op 1 april 1979, zodat de gelijkstelling slechts kon worden toegekend tot 31.03.1979.

De heer D. B. meent dat deze regeling een discriminatie inhoudt ten aanzien van het stelsel van werknemers. Er kan pas sprake zijn van een ongeoorloofde discriminatie naar aanleiding van een verschil in behandeling, indien de situaties vergelijkbaar zijn. Zo oordeelde het Arbitragehof dan ook dat het niet vereist is dat de pensioenen van werknemers en zelfstandigen onder dezelfde voorwaarden worden verkregen, als de systemen voortvloeien uit een verschillende legislatieve opvatting en organisatie, die door feitelijke gegevens kan worden gerechtvaardigd (Arbitragehof nr. 54/92, 9 juli 1992). In het arrest van 31 mei 2011 (nr. 93/2011) aanvaardde het Grondwettelijk Hof in hoofdzaak zelfs budgettaire redenen als rechtvaardigingsgrond die het verschil in behandeling tussen de pensioenregeling van zelfstandigen en werknemers kan verantwoorden.

Het verschil in behandeling vloeit in dit geval voort uit de wijze waarop de wetgever het socialezekerheidssysteem van de zelfstandigen heeft opgebouwd, waarbij de indeling in

kwartalen van wezenlijk belang is, zodat de periode van gelijkstelling telkens samenvalt met de aanvang van een nieuw kwartaal. Hoewel de regelgeving omtrent de gelijkstelling wegens dienstplicht recent gewijzigd werd in de verschillende stelsels, er niet geraakt is geweest aan het principe van het samenvallen met het begin van een kwartaal.

Het verschil in de systemen tussen werknemers en zelfstandigen vloeit bijgevolg voort uit een verschillende legislatieve opvatting en organisatie, wat overigens ook blijkt uit de door de eisende partij voorgelegde prints (waarbij de periodes als zelfstandige in kwartalen wordt weergegeven en als werknemer in dagen). Er is dan ook klaarblijkelijk geen sprake van een ongeoorloofde discriminatie.

G./RSVZ

Arbeidsrechtbank van Henegouwen (afdeling Charleroi), 6de kamer

Vonnis van 19 juni 2019, A.R. 17/1113/A

Gunstig vonnis

Pensioen

- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid*
- *Vennootschapsmandataris*
- *Voortzetting van de beroepsactiviteit*
- *Ontvangst van inkomsten*
- *Beheersbekwaamheid*

De heer G. is bestuurder van de vennootschap A. sinds 22 april 2009. Hij had het voordeel van de gelijkstelling verkregen sinds 01/01/2011, maar dit voordeel werd door het RSVZ geschorst vanaf 30/06/2013. Een tweede aanvraag betreffende de periode van 01/01/2016 tot 30/09/2016 werd geweigerd, omdat de heer G. geen gevolg gaf aan de brieven waarmee om bewijzen van de stopzetting van activiteit werd verzocht.

Volgens de in het Belgisch Staatsblad van 14 februari 2001 bekendgemaakte statuten is het mandaat van bestuurder binnen deze vennootschap kosteloos, behoudens andersluidende beslissing van de algemene vergadering.

De heer G. levert dus niet het bewijs dat de statuten of een beslissing van het bevoegde orgaan de bezoldiging van zijn mandaat verboden (kosteloosheid in rechte).

De heer G. heeft in 2009 en 2010, alsook in 2013, 2015 en 2016 inkomsten van bedrijfsleiders ontvangen (geen kosteloosheid in feite).

Volgens de inlichtingen die werden ingewonnen bij de Kruispuntbank van Ondernemingen, is de aanvrager de enige die houder is van het attest van bedrijfsbeheer en van de toegangen tot het beroep (attest van bedrijfsbeheer, motorvoertuigen, intersectorale beroepsbekwaamheid, alsook voertuigen tot 3,5 ton).

Volgens artikel 5, § 1, van de programmawet van 10 februari 1998 tot bevordering van het zelfstandig ondernemerschap, moet de houder van de beheersbekwaamheid effectief de dagelijkse technische leiding van de onderneming uitoefenen.

V./RSVZ

Arbeidsrechtbank van Henegouwen (afdeling Charleroi), 6de kamer

Vonnis van 19 juni 2019, A.R. 17/3074/A

Gunstig vonnis

Pensioen

- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid*
- *Vennootschapsmandataris*
- *Voortzetting van de beroepsactiviteit*
- *Ontvangst van inkomsten*
- *Beheersbekwaamheid*

De heer V.V. is de zaakvoerder van de bvba T.F. sinds 5 december 2008. Op 9 september 2014 is hij slachtoffer geweest van een arbeidsongeval, waardoor hij arbeidsongeschikt is geworden. Hij heeft het voordeel van de gelijkstelling aangevraagd vanaf 01/10/2014, hetgeen hem werd toegekend. Bij nieuwe beslissing van 08/08/2017 heeft het RSVZ hem dat voordeel ontnomen.

De heer V.V. had aan het RSVZ de notulen van de buitengewone algemene vergadering van 01/10/2014 doorgestuurd, tijdens welke werd beslist dat het mandaat van zaakvoerder kosteloos zou zijn vanaf 10/09/2014.

Het is op die grond dat het RSVZ hem bij beslissing van 01/10/2015 het voordeel van de gelijkstelling had toegekend.

Tijdens de maand april 2017 had de FOD Financiën aan het RSVZ meegedeeld dat de heer V.V. inkomsten van bedrijfsleider had ontvangen voor het jaar 2015 (tantièmes van het boekjaar 2014 en voordelen in natura van het voertuig).

Overeenkomstig artikel 2, § 3 van het koninklijk besluit van 1 december 1967, kan het bewijs van de kosteloosheid van het mandaat in casu dus niet aanvaard worden.

De heer V.V. levert evenmin bewijs van het onregelmatig en niet gewoonlijk karakter van de activiteit als mandataris.

Bovendien was het de heer V.V. die de vereiste beroepsbekwaamheid binnen de bvba T.F. inbracht.

Uit artikel 5, § 1, van de programmawet van 10 februari 1998 tot bevordering van het zelfstandig ondernemerschap volgt echter dat de houder van de beheersbekwaamheid effectief de dagelijks technische leiding van de onderneming moet uitoefenen.

Tot slot blijkt uit de notulen van de algemene vergadering van 21 juni 2016 dat de heer V.V. zijn mandaat van zaakvoerder effectief heeft uitgeoefend tijdens het jaar 2015, aangezien de algemene Vergadering hem kwijting heeft gegeven voor zijn beheer tijdens het voorbije jaar, dat eindigde op 31.12.2015.

L./RSVZ

Franstalige arbeidsrechtbank van Brussel, 11de kamer

Vonnis van 12 juli 2019, A.R. 19/536/A en 19/537/A

Gunstig vonnis

Pensioen

- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid*
- *Vennootschapsmandataris*
- *Voortzetting van de beroepsactiviteit*
- *Ontvangst van inkomsten*

Op 21.12.2018 heeft het RSVZ beslist dat de periode van arbeidsongeschiktheid van mevrouw L. die op 1.10.2014 gestart was, niet meer wordt gelijkgesteld met een periode van activiteit als zelfstandige vanaf 1.1.2016, aangezien tijdens de periode van arbeidsongeschiktheid een beroepsactiviteit werd uitgeoefend.

Mevrouw L. is vennoot en zaakvoerder van de bvba B.P.T.S. C. sinds 08.12.2005. De vennootschap heeft haar maatschappelijke zetel op hetzelfde adres van mevrouw L. en stelt haar een woning ter beschikking. De vennootschap wordt bestuurd door twee zaakvoerders, onder wie mevrouw L. De statuten van de vennootschap stellen uitdrukkelijk dat het mandaat van de zaakvoerders niet bezoldigd is, behoudens latere beslissing van de algemene vergadering.

Mevrouw L. gaat in casu niet akkoord met het vermoeden van artikel 3, § 1, 4e lid, van het koninklijk besluit nr. 38, dat voortvloeit uit het feit dat zij als zaakvoerder van de bvba B.P.T.S. C. is aangewezen sinds 08.12.2005 en dat zij dit tot op dit ogenblik zonder onderbreking officieel is gebleven.

Zij weerlegt dat vermoeden niet om de volgende redenen:

- enerzijds is haar mandaat niet kosteloos, noch in rechte (de statuten voorzien uitdrukkelijk in de mogelijkheid voor de algemene vergadering om a posteriori het mandaat van de zaakvoerders te bezoldigen), noch in feite (mevrouw L. heeft daadwerkelijk voordelen in natura genoten in 2016)
- anderzijds blijft zij in gebreke om aan te tonen dat haar activiteit van zaakvoerder niet gewoonlijk was vanaf 01.01.2016, aangezien niet wordt betwist dat de bvba B.P.T.S. C. de bakkerij verder is blijven uitbaten na 28.10.2014. De erkenning van haar arbeidsongeschiktheid vanaf 28.10.2014 sluit niet uit dat zij in de feiten haar mandaat kon uitoefenen, ook al was dit door een minder intense activiteit, vanaf 01.01.2016, zoals haar overigens werd toegestaan vanaf 03.01.2018. Zij heeft nooit officieel ontslag genomen uit haar mandaat van zaakvoerder. De opschorting van haar activiteit van zaakvoerder waarvan akte werd genomen in de algemene vergadering van 04.05.2015, werd niet bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en is hooguit een intentieverklaring die niet in die staat kan worden geverifieerd. Niets wijst erop dat de andere zaakvoerder alle taken zou hebben overgenomen die door mevrouw L. werden uitgevoerd voor zij arbeidsongeschikt werd.

C./RSVZ

Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel, 13de kamer

Vonnis van 26 juli 2019, A.R. 18/1243/A

Gunstig vonnis

Pensioen

- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid*
- *Activiteit door een tussenpersoon*
- *Onzorgvuldig handelen van het RSVZ*

De heer C. tekent beroep aan tegen de beslissing van het RSVZ dd. 20.06.2018 waarin de gelijkstelling wegens ziekte of invaliditeit vanaf 01.07.2014 werd geweigerd, omdat de stopzetting van de beroepsbezigheid in naam en voor rekening van hem door een tussenpersoon werd verdergezet.

Uit de stukken blijkt dat de heer C. voor de jaren 2015 en 2016 - door tussenkomst van een tussenpersoon - inkomsten uit de eenmanszaak heeft ontvangen, zodat hij overeenkomstig artikel 28, § 3 ARP voor deze periode geen recht heeft op gelijkstelling wegens ziekte. Tijdens het derde en het vierde kwartaal van 2014 werden er significante uitgaande handelingen aan de btw aangegeven voor de eenmanszaak, waaruit afgeleid kan worden dat hij tijdens deze periode (al dan niet via een tussenpersoon) wél een zelfstandige activiteit uitoefende.

De heer C. beweert dat het RSVZ onzorgvuldig gehandeld heeft, omdat hij alle stukken en informatie had overgemaakt.

De e-mails kunnen zonder schending van de bewijskracht op diverse wijzen geïnterpreteerd worden (verklaring van stopzetting of van vermindering van de activiteit) en de heer C. kan het RSVZ niet verwijten dat het voor de ene interpretatie heeft gekozen en niet voor de andere. Dit geldt des te meer omdat de heer C. een ondertekende verklaring had gevoegd dat hij geen enkele beroepsactiviteit uitoefende.

Bovendien wijst de rechtbank erop dat de heer C. advocaat is, zodat hij toch geacht wordt de regelgeving voldoende te kennen of minstens te kunnen kennen: het is dan ook niet onlogisch dat het RSVZ de dubbelzinnige e-mail interpreteerde alsof de heer C. aan de toekenningsvoorwaarden voldeed, omdat deze interpretatie op dat moment niet door de feiten werd tegengesproken. Het RSVZ kon ervan uitgaan dat de eisende partij — als advocaat - zijn aanvraag pas zou indienen nadat hij afgetoetst had dat hij wél aan de toekenningsvoorwaarden voldeed.

Het is slechts door het verkrijgen van de gegevens van de fiscale administratie dat het RSVZ op de hoogte was dat de verklaringen niet strooiden met de werkelijkheid.

Het feit dat de controle pas twee jaar later plaatsvond, maakt op zich geen onzorgvuldigheid uit: het RSVZ kan deze controle maar doen, afhankelijk van de beschikbare capaciteit, waarbij het RSVZ overigens aangeeft dat de zelfstandige inkomsten slechts 2 jaar na datum via een automatische mededeling door de FOD Financiën aan haar gecommuniceerd.

V. D. B./RSVZ

Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel, 14de kamer

Vonnis van 26 juli 2019, A.R. 18/838/A

Gunstig vonnis

Pensioen

- *Gelijkstelling studie*
- *Gebrek aan motivatie*
- *Diploma behaald in het buitenland*
- *Overgangsrecht*

De heer V. D. B. betwist de beslissing dd. 31.05.2018, waarin de studieperiode van 01.07.1988 tot 30.06.1992 niet gelijkgesteld wordt met een periode van zelfstandig activiteit, omdat het volgen van studies niet bewezen werd aan de hand van een diploma of passend attest. Er wordt vermeld dat de diploma's niet afkomstig zijn van een officieel erkende onderwijsinstelling in België en dus niet in aanmerking genomen worden.

De heer V. D. B. behaalde op 21.06.1991 een bachelor diploma 'Business Administration' aan de European University (campus Antwerpen) en op 23.06.1992 een master diploma 'Business Administration' aan de European University (campus Genève).

Het feit dat de beslissing mogelijks gebrekkig gemotiveerd is, heeft de facto weinig belang. De gelijkstelling van de studieperiode betreft immers een gebonden bevoegdheid van het RSVZ. Bij een gebonden bevoegdheid valt alles wat onder de beoordelingsbevoegdheid van de overheid valt, onder de controle van de arbeidsrechtbank (cf. GwH. 8 maart 2012, RABG 2012, 929, noot 8. LIERAERT; T. WERQUIN, "Etendue et limites des pouvoirs du juge dans le contentieux de la sécurité sociale", JTT 1993, 338). Indien de rechtbank vaststelt dat de aangevochten beslissing bij gebrek aan motivering niet wettig is, impliceert de volle rechtsmacht dat zij moet overgaan tot rechterlijke substitutie (J. NEVEN en H. MORMONT, "Les pouvoirs du juge dans le contentieux de la sécurité sociale" in Le contentieux du droit de la sécurité sociale, Limal, Anthemis, 2012, 426), waarbij zij het recht op een prestatie niet mag inwilligen, wanneer er niet aan alle wettelijke voorwaarden hiertoe is voldaan (Cass. 11 december 2017, 5, 16.0093.E.).

Krachtens artikel 33, § 1 ARP kunnen studieperiodes worden gelijkgesteld op voorwaarde dat er een diploma, een doctoraat of een beroepskwalificatie wordt behaald. Voormeld artikel lijst in punt 2° op wat onder het begrip "diploma" dient te worden begrepen. Zo verwijst artikel 33, § 1, 2°, ARP naar:

- het diploma van hogeronderwijs en het diploma van hogertechnisch, beroeps-, zeevaart- of kunstonderwijs met volledig leerplan (art. 33, § 1, 2°, a) ARP)
- het diploma, het certificaat of de ermee gelijkgestelde titel behaald na afloop van een leerovereenkomst (art. 33, § 1, 2°, b) ARP)
- het diploma, het certificaat of de ermee gelijkgestelde titel behaald na afloop van de jaren van secundair onderwijs volgend op het zesde jaar secundair (art. 33, § 1, 2°, c) ARP)
- het diploma, het certificaat of de ermee gelijkgestelde titel dat in het buitenland bekomen werd en waarvan de gelijkwaardigheid aan het in de bepaling onder a), onder b) of onder c) bedoelde diploma erkend is door de bevoegde Belgische overheden (art. 33, § 1, 2°, d) ARP).

Uit de structuur van de regelgeving blijkt dat enkel een in België bekomen diploma kan vallen onder art. 33, 1, 2°, a), b) of c) ARP én dat elk in het buitenland bekomen diploma getoetst dient te worden aan art. 33, 1, 2°, d) ARP.

De European University heeft verschillende campussen verspreid over Europa, maar de hoofdzetel is gelegen te Genève. De European University is derhalve geen Belgische onderwijsinstelling. Het diploma behaald op de campus te Antwerpen, is dan ook geen In België bekomen diploma maar een in het buitenland bekomen diploma, aangezien het afkomstig is van een buitenlandse onderwijsinstelling. Bijgevolg moeten de diploma's van de heer V. D. B. getoetst worden aan art. 33, § 1, 2°, d) ARP.

Het is aan de eisende partij die de toepassing wenst van het voordeel van de gelijkstelling om te bewijzen dat hij aan de toepassingsvoorwaarden voldoet (art. 1315, eerste lid BW). Het staat de heer V. D. B. uiteraard vrij om de nodige stappen te ondernemen om bij het NARIC de erkenning van zijn diploma's te bekomen.

De heer V. D. B. stelt terecht dat hij via het overgangsrecht ook gebruik kan maken van de oude regelgeving, zoals die bestond tot 30.11.2017. Hij is 20 jaar geworden op 29.12.1988. Conform oud artikel 33, § 1° ARP komt dus enkel de studieperiode na 31 december 1987 in aanmerking, wat hier het geval is.

Hij was reeds tijdens zijn studieperiode als zelfstandige aangesloten, namelijk op 15.02.1991.

Het begrip "hoedanigheid van zelfstandige" dient immers voor de gelijkstelling niet louter geïnterpreteerd te worden als degene die een activiteit van zelfstandige uitoefent (Arbh. Antwerpen 4 juni 2004, Soc.Kron. 2007,476). Artikel 28, § 2 ARP bepaalt immers uitdrukkelijk dat onder bezigheid als zelfstandige, die als voorwaarde wordt gesteld voor de opening van het recht op de gelijkstelling, die bezigheid verstaan wordt die het recht op het rustpensioen als zelfstandige kan doen ontstaan. Bijdragen betaald aan het verminderd tarief kunnen echter geen recht op het rustpensioen doen ontstaan (J. VAN LANGENDOCK en J. PUT, Handboek Socialezekerheidsrecht, Intersentia, 2006, 745).

Aangezien de heer V. D.B. slechts op 01.10.1993 pensioenvormende bijdragen betaalde, is er niet aan deze voorwaarde voldaan en kan er geen gelijkstelling zijn.

G./RSVZ

Arbeidsrechtbank van Luik (afdeling Luik), 2de kamer

Vonnis van 23 september 2019, A.R. 14/413501/A en 18/661-662-663/A

Gunstig vonnis

Pensioen

- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid*
- *Vennootschapsmandataris*
- *Voortzetting van de beroepsactiviteit*
- *Ontvangst van inkomsten*

De beroepen van de heer G. zijn gericht tegen vier beslissingen van het RSVZ waarbij het recht op gelijkstelling werd ingetrokken of geweigerd voor de periodes van 01.01.2010 tot 31.03.2011, van 01.07.2012 tot 31.12.2013 en van 01.04.2014 tot 31.03.2015.

Deze beslissingen zijn genomen naar aanleiding van een onderzoek van de controlediensten van het RSVZ, waaruit bleek dat de heer G. mandataris was in verschillende vennootschappen en dat hij volgende bedragen had ontvangen:

- bezoldigingen van de BVBA I. A. in 2013, 2014 en 2015,
- voordelen in natura van de BVBA I. A. in 2013, 2014 en 2015,
- voordelen in natura van de BVBA I. A. V. in 2013, 2014 en 2015.
- bezoldigingen van de BVBA A. in 2015.

De heer G. stelt met name dat hij de inkomsten en de voordelen nooit heeft ontvangen als tegenprestatie voor in de vennootschappen verrichte werk omdat hij medisch gezien niet in staat zou zijn geweest om te werken.

Vennootschapsmandatarissen worden wettelijk vermoed in België een beroepsbezigheid als zelfstandige uit te oefenen. Dit vermoeden, dat ook van toepassing is wat gelijkstelling betreft, kan enkel worden weerlegd als uitdrukkelijk bepaald is dat het mandaat niet kan worden bezoldigd (kosteloosheid in rechte) en dat er effectief geen vergoeding of tegenprestatie is betaald (kosteloosheid in feite). Dat is hier niet het geval.

Overigens heeft het mandaat van bestuurder of zaakvoerder een permanent karakter, ongeacht het aantal en de aard van de tijdens het mandaat verrichte handelingen. Van zodra de vennootschap een activiteit heeft verricht, wordt het mandaat van bestuurder geacht te zijn uitgeoefend.

V./RSVZ

Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel, 14de kamer, vonnis van 1 oktober 2019, A.R. 18/576/A

Gunstig vonnis

Pensioen

- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid*
- *Voortzetting van de activiteit*
- *Eenmanszaak*
- *Aanvraag voor een andere periode*
- *Bevoegdheid van de rechtbank*

De heer V. was sedert 21 december 2010 enig zaakvoerder van bvba L. E., waarbij hij en zijn zoon de vennoten waren, ieder voor de helft van de aandelen. De heer V. en zijn echtgenote verhuurden de gelijkvloerse verdieping van hun gebouw aan bvba L. E. Naar aanleiding van een controle heeft de belastingadministratie een deel van de huur geherkwalificeerd als beroepsinkomsten sedert het inkomstenjaar 2014. Tegen deze beslissing werd geen beroep aangetekend.

Op 5 juni 2013 verzocht de heer V. om de gelijkstelling wegens ziekte met ingang van 1 januari 2011. Hij verklaarde dat hij sedert 31 december 2010 het zelfstandig beroep niet meer uitoefende. Bij beslissing van 12 november 2013 werd de periode van arbeidsongeschiktheid vanaf 1 januari 2011 gelijkgesteld met een periode van bezigheid als zelfstandige. Met de

bestreden beslissing werd deze toekenning vanaf 1 januari 2014 ingetrokken. Op de bijzondere algemene vergadering van bvba L. E. dd. 25 september 2017 werd het ontslag van de heer V. aanvaard en werd zijn zoon benoemd als zaakvoerder van de vennootschap.

De vermoedens voor het uitoefenen van een beroepsbezigheid, ingesteld door of krachtens het KB nr. 38 gelden ook in het kader van de beoordeling voor de gelijkstelling van artikel 28 ARP (Arbh. Luik 20 juni 2017, JTT 2017, 324). Wat betreft het bestaan van een gewoontelijke activiteit wordt aangenomen dat het feit van een wettelijk orgaan te zijn voldoende is om te besluiten tot een gewoontelijke activiteit, omdat dit de mogelijkheid geeft om op elk moment de vennootschap te vertegenwoordigen en om beheers- en beschikkingsdaden te stellen met het oog op het rendement van deze vennootschap. Het feit van wettelijk orgaan te zijn - en dus op voortdurende wijze wettelijke en administratieve verantwoordelijkheden te dragen - is voldoende om van een activiteit te gewagen (vgl. Arbrb. Brugge 14 januari 2014, AR 12/2728/A en Arbh. Gent, afdeling Brugge, 14 mei 2014, 2013/AR/81).

Dit geldt in huidige zaak des te meer, aangezien de heer V. enig zaakvoerder was, wat impliceert dat de taak van het beheer van de vennootschap enkel aan hem toebehoorde (vgl. Arbh. Luik 20 juni 2017, JTT 2017, 324). Zijn gezondheidstoestand sluit dit overigens niet uit. Bovendien leverde hij door zijn attesten (als enige) de noodzakelijke basiskennis bedrijfsbeheer en beroepskennis elektrotechniek aan de vennootschap.

Zonder de tussenkomst van de heer V. kon de vennootschap niet functioneren, zodat er wel degelijk sprake was van een daadwerkelijke en gewoontelijke activiteit.

Het staat blijkens de stukken echter vast dat de heer V. voor de inkomstenjaren 2014 tot 2017 belast werd op een nettowinst. Meer bepaald betrof dit geherkwalificeerde huurinkomsten. De heer V. heeft geen bezwaar aangetekend tegen de beslissing tot herkwalificatie door de belastingdiensten.

Op basis van de fiscale gegevens staat het derhalve vast dat het mandaat van de eisende partij in 2014 tot 2017 niet kosteloos werd uitgeoefend en dat de heer V. derhalve niet aantoont dat zijn activiteit (mandaat) niet werd uitgeoefend met een winstgevend doel.

In ondergeschikte orde, vraagt de heer V. de gelijkstelling wegens ziekte vanaf 1 oktober 2017 tot en met het kwartaal voorafgaandelijk aan dit waarop hij de pensioenleeftijd bereikt heeft, nl. 31 maart 2019.

In geschillen van sociale zekerheid is de rechtbank principieel gevat voor de gehele periode na de datum van de bestreden beslissing (Arbeidsgerechten en Sociaal procesrecht, in APR, Mechelen, Kluwer, nr. 609).

De heer V. nam op 25 september 2017 ontslag als zaakvoerder en levert vanaf dat moment het bewijs van de stopzetting van de activiteit. Het wordt door het RSVZ overigens niet betwist dat de gelijkstelling vanaf 1 oktober 2017 kan worden toegekend, mits betaling van de over het derde kwartaal van 2017 verschuldigde sociale bijdragen.

O./RSVZ

Arbeidsrechtbank Antwerpen (afdeling Antwerpen), 9de kamer

Vonnis van 7 oktober 2019, A.R. 19/1351/A

Gunstig vonnis

Pensioen

- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid*
- *Voortzetting van de activiteit*
- *Eenmanszaak*

De heer O. was uitbater van een eenmanszaak tot en met 1 juni 2017. Sedert 12 mei 2017 was hij mede zaakvoerder van de bvba K. S. met 75/100 aandelen. Op 26 oktober 2017 had een buitengewone algemene vergadering plaats waarbij de heer O. werd benoemd tot enige zaakvoerder en hij in het bezit kwam van de totaliteit van alle aandelen.

Met ingang van 17 juli 2017 werd hij arbeidsongeschikt erkend door zijn ziekenfonds.

Op 18 december 2018 diende de heer O. een aanvraag in tot het bekomen van de gelijkstelling van een periode van arbeidsongeschiktheid met een periode van werkelijke beroepsbezigheid.

Naar aanleiding van deze aanvraag werd verzocht de BTW-aangiften over het eerste, tweede en derde kwartaal 2018 over te maken ter bewijs van de stopzetting van de zelfstandige activiteiten vanaf 17 juli 2017. Hieraan werd geen gepast gevolg gegeven.

De heer O. stelde ter zitting zelf dat hij het werk terug hervatte wanneer dit voor hem fysiek mogelijk was. Dit was telkens voor korte periodes. Het sociaal statuut der zelfstandigen maakt geen onderscheid tussen voltijds en deeltijds werken. Ook bij een gedeeltelijke hervatting is er een beroepsbezigheid die een beletsel vormt voor de toekenning van de gelijkstelling volgens artikel 28 §3 van het KB van 22 december 1967. Ook al levert die bezigheid geen winst of vergoeding op, het sociaal criterium van verzekeringsplicht primeert op het fiscaal criterium.

De FOD Financiën stelde op 15 februari 2019 dat er een omzet werd gerealiseerd.

De heer O. blijft derhalve manifest in gebreke aan te tonen dat hij zijn zelfstandige activiteit volledig had stopgezet vanaf 1 juli 2017.

B./RSVZ

Arbeidsrechtbank Antwerpen (afdeling Antwerpen), 9de kamer

Vonnis van 7 oktober 2019, A.R. 19/1038/A

Gunstig vonnis

Pensioen

- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid*
- *Voortzetting door derden*

De heer B. was zaakvoerder van de eenmanszaak BVBA D. C. S. en de BVBA E. Met ingang van 27 juli 2011 werd hij arbeidsongeschikt erkend door zijn ziekenfonds.

Op 24 april 2012 diende de heer B. een aanvraag in tot het bekomen van de gelijkstelling van een periode van arbeidsongeschiktheid met een periode van werkelijke beroepsbezigheid vanaf 1 september 2011.

Uit het dossier van het RSVZ blijkt dat de heer B. enig zaakvoerder-vennoot was in de bvba D. C. S. en de bvba E. In de bvba D. C. S. werd er personeel tewerkgesteld. In beide vennootschappen is er over het 4e kwartaal 2011 nóg een BTW-omzet geweest.

Het volstaat niet dat de beroepsactiviteit ten persoonlijke titel wordt gestaakt, er mag evenmin voortzetting zijn door derden in naam en voor rekening van de betrokkene.

In casu stelt de heer B. zelf dat de beroepsbezigheid werd verdergezet door het personeel in dienst van de bvba D. C. S. Deze activiteiten dienen dan ook aanzien als een beroepsbezigheid die inkomsten kunnen opleveren.

Verantwoordelijke uitgever

Anne Vanderstappen, administrateur-generaal

Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen

Willebroekkaai 35

1000 Brussel

T +32 2 546 42 11

F +32 2 511 21 53

info@rsvz-inasti.fgov.be

www.rsvz.be

Editie 2019